

Uchwała Nr XLIII/165/06
Rady Powiatu Wieruszowskiego z dnia 29 maja 2006r.
w sprawie: przyjęcia powiatowej strategii rozwiązywania problemów
społecznych na lata 2006-2013

Na podstawie art. 12 pkt. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r., Nr 142, poz. 1592, Dz. U. z 2002r.: Nr 23, poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz. 1806, Nr 162, poz. 1568, Nr 153 poz. 1271 oraz art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. : 2004r., Nr 64, poz. 593, Dz. U. z 2004r.: Nr 99, poz. 1001, Dz. U. z 2004r.: Nr 273, poz. 2703, Dz. U. z 2005r.: Nr 179, poz. 1487, Dz. U. z 2005r.: Nr 64, poz. 565, Dz. U. z 2005r. Nr 94, poz. 788, Dz. U. z 2005r.: Nr 164, poz. 1366, Dz. U. z 2005r.: Nr 180, poz. 1493)

§ 1

Przyjmuje się strategię rozwiązywania problemów społecznych na lata 2006- 2013 na terenie powiatu wieruszowskiego w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Powiatu

Henryka Sokółowska

SPIS TREŚCI

Załącznik do Uchwały Nr XLIII/165/06

1. Wstęp	2
2. Charakterystyka i analiza problemów	5
3. Demografia i polityka powiatu wieruszowski	10
4. Diagnoza problemów społecznych	11
4.1. Problemy – główne problemy i ich skutki społeczne	11
4.2. Zmowa i polityka powiatu	18
4.3. Celowość	25
5. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W	26
5.1. Wieruszowski	26
5.2. Uzasadnienie	28
5.3. Programy i zadania	31
5.4. Wynagrodzenia i koszty	34
5.5. Wskaźniki i metody oceny	48
6. Procedura wdrażania strategii	52
6.1. Wstęp	52
6.2. Organizacja	53
6.3. Kierownictwo	54
6.4. Monitorowanie strategii	58
6.5. Wdrożenie strategii	61

Material opracowany przez Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Wieruszowie

WIERUSZÓW, KWIECIEŃ 2006

SPIS TREŚCI.

1. Wstęp.....	2
2. Charakterystyka powiatu wierszowskiego.....	5
3. Demografia rodzin w powiecie wierszowskim.....	10
4. Diagnoza problemów społecznych.....	11
4.1. Rodzina – główne problemy rodzin w powiecie wierszowskim	11
4.2. Zdrowie i usługi opiekuńcze.....	16
4.3. Edukacja.....	25
4.4. Bezrobocie	26
4.5. Niepełnosprawni.....	30
4.6. Uzależnienia	39
4.7. Przemoc w rodzinie	43
4.8. Przeszłość nieletnich	44
5. Analiza SWOT problemów społecznych.....	45
6. Projektowanie strategii.....	52
6.1. Misja.....	52
6.2. Cele strategiczne.....	53
6.3. Programy realizacyjne.....	54
6.4. Monitorowanie strategii.....	58
6.5. Wdrażanie strategii.....	61

1. WSTĘP

„Polityka społeczna jest to sfera działania państwa oraz innych ciał publicznych i sił społecznych która zajmuje się kształtowaniem warunków życia ludności oraz stosunków międzyludzkich (zwłaszcza w środowisku zamieszkania i pracy)”.

W polityce społecznej wyróżnia się kwestie społeczne np. ubóstwo, bezrobocie, zdrowie, oświatę, bezpieczeństwo osobiste, dyskryminację kobiet, niepełnosprawnych, mniejszości narodowe.

W języku potocznym słowo „kwestia” znaczy tyle co „problem” (sprawa, zagadnienie do rozwiązania, coś trudnego, z czym należy się uporać).

W nauce o polityce społecznej jednakże termin „problemy społeczne” oznacza wszelkiego rodzaju dolegliwości, zakłócenia, niedogodności występujące w życiu zbiorowym.

Problemy społeczne mogą być ograniczone i rozwiązywane. Z racji ich skali i złożoności nie jest możliwe ich rozwiązywanie bez współdziałania wielu instytucji począwszy od rodziny, poprzez środowisko lokalne i zawodowe po skalę ogólnopolską, oraz skalę międzynarodową.

W ostatnich latach zespół zagrożeń dla zaspokajania podstawowych potrzeb ludności pogłębił się i rozszerzył.

Obserwuje się w skali kraju ubożenie większości społeczeństwa, rozszerzają się sfery biedy. U wielu na konieczność ograniczenia nawet najbardziej elementarnych potrzeb nakłada się dominująca niepewność jutra, groźba utraty pracy lub niemożności jej uzyskania. Stan zdrowia ludności pogarsza się. Od dłuższego czasu lekarze biją na alarm: niedożywienie, niehigieniczne warunki życia, wielostronne stresy, nałogi – wszystko to obniża zdrowotność ludzi.

System oświaty pogrąża się w kryzysie, koszty kształcenia są coraz wyższe, dostęp do dóbr kultury staje się elitarny.

O zachwianiu norm współżycia społecznego świadczy masowość różnego rodzaju zachowań patologicznych – korupcja, przemoc, przestępczość, coraz częściej dotyczy to młodocianych, a nawet dzieci.

Polityka społeczna powiatu wierszowskiego, której bazą jest społeczność lokalna została określona w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wierszowskim”.

Opracowanie dokumentu strategicznego umożliwi i ułatwi porządkowanie działań na rzecz społeczności lokalnej zgodnie z przyjętymi celami oraz ułatwi podejmowanie decyzji. Rozwiązywanie problemów społecznych wymaga działań spójnych i konsekwentnych przez wiele lat.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została opracowana zgodnie z wymogami metodologicznymi Unii Europejskiej tj. zgodnie z zasadą programowania, partnerstwa, koncentracji, dodatkowości.

Opracowanie dokumentu strategicznego zostało poprzedzone dogłębną analizą problemów społecznych. Cele strategiczne i operacyjne zostały sformułowane po dokonaniu szczegółowej analizy SWOT. Jednocześnie przy formułowaniu założeń strategii kierowano się zasadą spójności zapisów ze Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego, Strategią Rozwoju Powiatu Wieruszowskiego, Lokalnego Planu Rozwoju.

Plan strategicznego rozwiązywania problemów społecznych zawarty w tym dokumencie obejmuje okres 8 lat.

Do opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w dniu 06.09.2005r. Zarządzeniem Nr 68/05 Starosta Wieruszowski powołał zespół w składzie:

1. E. Ochocka – Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie - przewodnicząca
2. G. Wójciak - Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy - członek
3. J. Gajewska – Dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej - członek
4. A. Chwiołka – Przedstawiciel Wydziału Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego - członek
5. A. Pawlak – Przedstawiciel SPZOZ w Wieruszowie - członek
6. A. Gwiazda – Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji - członek
7. U. Dela – Dyrektor DPS w Chróście – Zamek - członek
8. B. Ferdynus – Dyrektor DPS w Chróście – Wieś - członek
10. H. Sokółwska – Prezes Stowarzyszenia „KOS” - członek
11. A. Szczepańska – Przedstawiciel Stowarzyszenia Integracyjnego „Rodzina” - członek

15 września odbyło się I posiedzenie zespołu do opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych podczas którego ustalono, że zespół podzieli się na 3 grupy problemowe w obszarach:

- 1) OPIEKA NAD DZIECKIEM I RODZINĄ
- 2) NIEPEŁNOSPRAWNI
- 3) BEZROBOCIE

Członkowie zespołu zadeklarowali swój udział w pracach poszczególnych grup problemowych. W każdej z w/w grup wyłoniono koordynatora.

Grupa I koordynator – E Ochocka, członkowie - J. Gajewska, A. Pawlak, A. Gwiazda

Grupa II koordynator – H. Sokółwska, członkowie - U. Dela, B. Ferdynus, A. Szczepańska.

Grupa III koordynator – G. Wójciak, członkowie - A. Chwiołka, P. Szandała

Zadaniem każdej z grup było zdiagnozowanie poszczególnych obszarów, zebranie danych, ustalenie zasobów.

7 listopada 2005r. odbyło się drugie posiedzenie Zespołu ds. Opracowania Strategii, na którym każda z grup przedstawiła zebrane dane, oraz określiła największe problemy w swoich obszarach.

Każda grupa została zobowiązana do przeprowadzenia szczegółowej analizy SWOT oraz na jej podstawie sformułowania celów strategicznych, celów operacyjnych oraz konkretnych działań.

13 grudnia odbyło się trzecie posiedzenie Zespołu, na którym przedstawiono przeprowadzoną analizę SWOT, ustalono cele strategiczne, szczegółowe oraz sformowano działania do realizacji.

W I kwartale br. PCPR opracowało dokument Strategiczny na podstawie materiałów zebranych przez Zespół ds. Opracowania Strategii. Na początku kwietnia br. Zespół zapoznał się z dokumentem strategicznym. Po wnieśieniu ostatnich poprawek materiał został przesłany do konsultacji do wszystkich gmin powiatu wieruszowskiego.

Obszary Diagnozowania Strategicznego :

- Rodzina – główne problemy rodzin
- Przemoc w rodzinie
- Uzależnienia
- Przestępczość nieletnich
- Zdrowie i usługi opiekuńcze
- Edukacja
- Bezrobocie
- Niepełnosprawni

Proces planowania strategicznego podzielony został na 2 etapy:

1. Formułowanie strategii.
2. Wdrażanie strategii.

Etap formułowania strategii:

- Ustalanie zasad organizacyjnych nad strategią.
- Diagnozowanie analizy SWOT.
- Określenie misji i celów strategii.
- Sformułowanie celów operacyjnych i zadań wraz ze wskazaniem wykonawców, źródeł finansowych i określenie harmonogramu działań.

Etap wdrażania strategii:

W tej części zostały wskazane rozwiązania organizacyjne, finansowe, kierunki działań z uwzględnieniem procedury aktualizacji i zasad monitorowania.

W strategii podano źródła finansowania bez podania kwot, gdyż na etapie jej opracowania trudno jest to określić. Ponadto wiele zadań będzie mogło być zrealizowane przy współudziale Środków zewnętrznych gdyż środki własne powiatu są znacznie ograniczone. Nie znane są też zasady rozdziału środków z UE na okres planowania 2007-2013.

2. CHARAKTERYSTYKA POWIATU WIERUSZOWSKIEGO.

Powiat wieruszowski leży na południowo- zachodnich krańcach województwa łódzkiego i jest jednym z jego 21 powiatów ziemskich. Graniczy z 2 innymi powiatami województwa łódzkiego: wieluńskim i sieradzkim a także powiatami: kępińskim i ostrzeszowskim w województwie wielkopolskim oraz kluczborskim i oleskim w województwie opolskim. W dużej części, zarówno południową i zachodnią granicę powiatu wieruszowskiego stanowi rzeka Proсна.

Powierzchnia powiatu wynosi 576.22 km² a ludność – 42.563 tys. mieszkańców (kobiet 21.539 tys., mężczyzn 21.024 tys.). Stolica powiatu Wieruszów liczy 9.0 tys. mieszkańców. Średnia gęstość zaludnienia w powiecie to 74 mieszkańców/ km².

Ludność według płci i ekonomicznych grup wieku

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
OGÓLEM	42563	21024	21539
W wieku:			
przedprodukcyjnym			
(mężczyźni i kobiety w wieku 0- 17 lat)	10566	5428	5138
Produkcyjnym			
(mężczyźni w wieku 18-64 lata, kobiety w wieku 18-59 lat)	25333	13411	11922
Mobilnym			
(mężczyźni i kobiety w wieku 18-44 lat)	16384	8526	7858
Niemobilnym			
(mężczyźni w wieku 45-64 lata, kobiety w wieku 45-59 lat)	8949	4885	4064
Poprodukcyjnym			
(mężczyźni w wieku 65 lat i więcej, kobiety w wieku 60 lat i więcej)	6664	2185	4479
Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada osób w wieku nieprodukcyjnym	497	405	602

Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002 rok.

Powiat wieruszowski leży na skrzyżowaniu ważnych szlaków drogowych o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, w połowie drogi pomiędzy Łodzią a Wrocławiem. Przez powiat przebiega ważna droga krajowa nr 8, będąca częścią drogi międzynarodowej E-67 oraz droga krajowa nr 14 do głównego węzła – skrzyżowania z drogą nr 8 w miejscowości Walichnowy (gmina Sokolniki).

Wieruszów stał się miastem powiatowym już w 1816r. i posiadał ten status przez kilkadziesiąt lat. Miasteczko stało się ponownie siedzibą powiatu w 1956r. i było nią do 1975r. kiedy powiaty zlikwidowano w związku z podziałem Polski na 49 województw. Sam Wieruszów znalazł się wówczas w granicach województwa kaliskiego.

Od 1 stycznia 1999r. miasto jest ponownie siedzibą powiatu, obejmującego sześć gmin dawnego województwa kaliskiego (Bolesławiec, Czastary, Galewice, Łubnice, Sokolniki i Wieruszów) oraz jedną gminę byłego województwa sieradzkiego (Lututów).

Największą pod względem powierzchni jest gmina Galewice (13.579 ha), najmniejszą – gmina Łubnice (6.090 ha). Największą liczbą ludności charakteryzuje się gmina miejsko- wiejska Wieruszów (14.2 tys. Mieszkańców), najmniejszą – gmina Czastary (4.1 tys. mieszkańców).

Wieruszów

Wieruszów- stolica powiatu wieruszowskiego i jednocześnie jedynej na jego terenie gminy miejsko- wiejskiej, leży na pograniczu Wysoczyzny Wieruszowskiej i Kotliny Grabowskiej, nad Prosną i ujścia rzeki Niesób, na styku trzech wielkich krain historycznych: Wielkopolskie, Śląska i Małopolski. Współczesne miasto zajmuje powierzchnię 5.98 km² i liczy 9.2 tys mieszkańców (2004).

Rzeka Proсна dzieli Wieruszów na dwie części: prawobrzeżną, będącą spadkobiercą średniowiecznego układu urbanistycznego a więc właściwego miasta oraz Podzamcze, które - jak sama nazwa wskazuje- powstało w sąsiedztwie istniejącego tu prawdopodobnie od XIII wieku zamku rycerskiego, pierwotnie należącego do rodu Wieruszów.

Skomplikowana historia tych terenów, a zwłaszcza położenie geograficzne i geopolityczne, na pograniczu Korony i Śląska a później zaborów, sprawiły, że przez długi czas wzdłuż Proсны i rzeki Niesób biegły granice państwowe, a Wieruszów i Podzamcze przez znaczną część swej historii były odrębnymi jednostkami osadniczymi. W jeden organizm miejski połączono je dopiero w 1953r.

Miasto i gmina Wieruszów

Miejsko – wiejska gmina Wieruszów leży na zachodnich krańcach powiatu wieruszowskiego. Zajmuje powierzchnię 9.713 ha (w tym sam Wieruszów – 598 ha) i liczy 14.6 tys. mieszkańców (2004). Na gminę składa się miasto Wieruszów (współcześnie – jedyny ośrodek miejski na terenie powiatu; 9.2 tys. mieszkańców) oraz wsie: Chobanin, Cieszęcin, Jutrków, Klatka, Kowalówka, Kuźnica Skakawska, Lubczyzna, Mieleszynek, Mirków, Pieczyska, Polesie, Sopol, Teklinów i Wyszarów.

Od północnego – wschodu gmina Wieruszów graniczy z gminą wiejską Galewice, od wschodu z gminą Sokolniki, od strony południowo- wschodniej z gminą wiejską Czastary, od południa z gminą Bolesławiec. Przez gminę z południa na północ przepływa rzeka Proсна. Z wyjątkiem tzw. Lasu Wieruszowskiego oraz fragmentów kompleksów leśnych w rejonie wsi: Wyszarów (na północy) oraz Klatka, Mieleszynek i Pieczyska (na południowym- wschodzie) gmina Wieruszów pozbawiona jest większych obszarów Leśnych.

Gmina Leży na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych. Ze wschodu na zachód przebiega przez nią międzynarodowa droga ekspresowa E-67, z południa na północ droga krajowa nr 450 z Kalisza do Opatowa. Szlaki te krzyżują się w Wieruszowie.

Bolesławiec

Gmina Bolesławiec leży w południowo- zachodniej części powiatu wieruszowskiego stanowiącego część województwa łódzkiego. Zajmuje powierzchnię 6.458 ha i liczy 4.2 tys. mieszkańców. Siedziba władz gminnych znajduje się w miejscowości Bolesławiec – dawne miasteczko na brzegu Proсны, jedno z najstarszych miast ziemi wieluńskiej, założone przez księcia Bolesława Pobożnego. Na gminę składają się następujące wsie: Bolesławiec, Chotyńin, Chróscin, Gola, Kamionka, Kolonia Bolesławiec- Chróscin, Mieleszyn, Piaski, Podbolesławiec, Wiewiórka i Żdzary. Gmina Bolesławiec graniczy od północy z gminą miejsko-wiejską Wieruszów, od strony południowo- wschodniej z gminą wiejską Czastary, od strony południowej przez rzekę Prosnę z gminą miejsko- wiejską Byczyna, od strony zachodniej z gminą wiejską Łęka Opatowska. Zachodnia, południowa i południowo-zachodnia część gminy obejmuje Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Proсны”.

W Bolesławcu znajdują się najcenniejsze zabytki w okolicy gminy. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują ruiny średniowiecznego zamku z ośmioboczną wieżą i pozostałościami murów obwodowych, drewniany, XVIII-wieczny młyn wodny mieszczący dziś hotel i stylową restaurację oraz murowany kościół p.w.św. Trójcy z przełomu XVIII stulecia.

Bolesławiec zachował wrzecionowaty układ przestrzenny typowy dla małych miast śląskich. Na układ ten składa się kwadratowy rynek i po dwie ulice wybiegające z jego narożników. Z prawej strony stoi współczesny Dom Kultury, dalej Urząd Gminy, a pośrodku rynku – Pomnik Niepodległości. Na wschód od rynku, przy ulicy Kościelnej stoi natomiast kościół p.w. Św. Trójcy.

Czastary

Gmina Czastary położona jest w południowo – wschodniej części województwa łódzkiego w powiecie wierszowskim. Graniczy z gminami takimi jak: Łubnice, Biała, Sokolniki, Bolesławiec. Pod względem geograficznym jest to część Niziny Środkowo-Wielkopolskiej (Nizina Środkowo-Warciańska), w mezoregionie Wysoczyzny Wierszowskiej zwanej Wyżyną Bolesławiecką. Jest to obszar przejściowy między Wzgórzami Ostrzeszowskimi a Wyżyną Wieluńską. Obszar Gminy Czastary zajmuje powierzchnię 6267 ha. Administracyjnie podzielona jest na 11 sołectw, w skład których wchodzi 11 wsi sołeckich oraz 15 miejscowości o charakterze przysiółków. Wiodącą jednostką osadniczą jest wieś Czastary, będąca ośrodkiem gminnym. Do ważniejszych jednostek osadniczych uzupełniających ośrodek podstawowy należą wsie: Jaworek, Józefów, Kały Walichnowskie, Kniatowy, Krajanka, , Krzyż, Parcice, Przywory i Radostów. W strukturze funkcjonalnej dominującą rolę pełni wieś Czastary, będąca podstawowym ośrodkiem rozwoju o wyspecjalizowanej funkcji administracyjnej, obsługi rolnictwa i funkcji usługowej.

Powierzchnia Gminy Czastary wynosi 6247 ha, a zamieszkuje ją 4.1 tys. mieszkańców. Administracyjnie podzielona jest na 11 sołectw, w skład, których wchodzi 16 wsi. Gmina ma charakter typowo rolniczy. Na użytki rolne przypada 4520 ha, na lasy 1365 ha, a na pozostałe grunty 442 ha. Mieszkańcy gminy oprócz uprawy roli znajdują również zatrudnienie w zakładach działających na jej terenie. Na krajobraz gminy składają się duże i zwarte kompleksy leśne położone w północnej części gminy oraz rozległe, niemal bezleśne równiny w jej środkowej i południowej części, wchodzące w skład Wysoczyzny Wierszowskiej. Na terenie wsi Przywory- Szklarki rozciągają się znaczne kompleksy leśne urozmaicone pagórkami wydmowymi.

Gmina Czastary leży na pograniczu dwóch zlewni – Warty i Prosnicy, które oddziela słabo czytelny wododział, charakterystyczny dla terenów nizinnych. Wschodnia część gminy odwadniana jest przez rzekę Pyszną i jej dopływy odprowadzające wody do Warty.

Jednym z najciekawszych zabytków gminy Czastary są pozostałości dworu w Parcicach wzniesionego na przełomie XVIII i XIX stulecia, natomiast w Czastarach zwraca uwagę klasycystyczny kościół p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny, wzniesiony w 1847r. Bardzo ciekawym miejscem jest również Muzeum Przyrodnicze w Czastarach.

Galewice

Stolicą gminy i siedzibą Urzędu Gminy są Galewice. Najstarsza wzmianka o wsi pochodzi z 1458r.. Według danych z lat 1633-35 Galewice leżały na drugim co do znaczenia trakcie handlowym łączącym dwa ważne grody średniowieczne: Wieluń i Ostrzeszów. W czasie II Wojny światowej hitlerowcy w okolicach Galewic stworzyli "polski rezerwat" do którego przymusowo przesiedlali ludność polską z terenów o żyzniejszych glebach. Istniał tu również obóz pracy dla Żydów.

Gmina Galewice leży w północnej części powiatu wierszowskiego. Zajmuje powierzchnię 13.579 ha i liczy 6.3 tys. Mieszkańców. Na gminę składają się wsie: Biadaszki, Brzózki, Dąbie,

Dąbrówka, Foluszczyki, Galewice, Gąszcze, Jeziorna, Kaski, Kaźmirów, Kolonia Osiek, Kużaj, Niwiska, osiek, Osowa, Ostrówek, Przybyłów, Pędziwiatry, Rybka, Spóle, Węglewice i Żelazo.

Od zachodu i południowego- zachodu gmina Galewice graniczy z miejsko- wiejską gminą Wieruszów, od południa z gminą wiejską Sokolniki, od wschodu z gminą Lututów, od północy częściowo z gminą Klonowa (powiat sieradzki). Północna granica gminy jest jednocześnie granica powiatu wieruszowskiego i całego województwa łódzkiego. Przez gminę ze wschodu na zachód przepływa Struga Węglewska. Dominującą Gałęzią gospodarki na terenie gminy jest rolnictwo.

Jednym z największych atutów gminy Galewice są wielkie kompleksy leśne – aż 42% powierzchni gminy pokrywają lasy. W jednym z takich kompleksów w 1956r utworzono rezerwat "Długosz Królewski" w Węglewicach. Ochronie podlega tu największa i najokazalsza polska paproć – długosz królewski.

Do najciekawszych zabytków na terenie gminy należą natomiast: dawny zespół dworkowo- parkowy w Galewicach, drewniany kościół parafialny p.w. św. Trójcy i drewniany młyn wodny w Węglewicach oraz wiatrak koźlak – jeden z nielicznych zachowanych na terenie województwa.

Lututów

Siedzibą Urzędu Gminy jest Lututów. Wieś o tej nazwie istniała już w XIV stuleciu. Najstarsza wzmianka o Lututowie pochodzi z 1405r. i dotyczy nadania jej praw miejskich. Prawa te Lututów posiadał do 1720r. Później utracił, by odzyskać je na krótko w 1843r i stracić na powrót w roku 1870.

Gmina wiejska Lututów leży w północno- wschodniej części powiatu wieruszowskiego. Zajmuje powierzchnię 7,513 ha i liczy 4.8 tys mieszkańców. Na gminę składają się następujące wsie i przysiółki: Lututów, Dębina, Janusz, Jeżopole, Józefina, Kijanice, kluski, Knapy, Kopaniny, Kornelin, Niemojew, Popielina, Popielina Towarzystwa, Walknówek, Zygmuntów, Augustynów, Dobrosław, Hipolity, Łęki Duże, Łęki małe, Ostrycharze, Piaski, Piaski Młynek, Żmuda, Chojny, Dymki, Huta, Kłoniczki, Kozub, Wiry, Bielawy, Brzozowiec, Kolonia Dobrosław, Swoboda, Świątkowice.

Od północy gmina Lututów graniczy z gminami Klonowa i Złoczew wchodzącymi z skład powiatu sieradzkiego, od zachodu z gminą Galewice, od południowego – zachodu z gminą Sokolniki, od południa i wschodu z gminami Biała, Czarnożyły i Ostrówek, w powiecie wieluńskim. Wschodnią część gminy przecina rzeka Rybka.

Gmina Lututów to gmina typowo rolnicza. Użytki rolne obejmują 6 193 ha, lasy natomiast 843 ha. Jest to region uprawy głównie zboża, zwłaszcza żyta, pszenicy i jęczmienia. Produkcja zwierzęca oparta jest na hodowli bydła i trzody chlewnej. Nie bez znaczenia są również zasoby naturalne Lututowa. Przeprowadzone badania geologiczne wykazały istnienie w podłożu złóż ropy naftowej.

Do najciekawszych zabytków gminy należy zespół pałacowo- parkowy Taczanowskich w Lututowie. Ciekawą pamiątką przeszłości jest również murowany kościół parafialny p.w. św. Piotra i Pawła w Lututowie, zbudowany w latach 1910-1917, w stylu neoromańsko- mauretańskim. Z pewnością unikatem w skali województwa jest drewniany dwór staropolski stojący w Świątkowicach. Dwór ten jest budowlą barokową, wzniesioną w XVIII stuleciu.

Łubnice

Stolica gminy i siedzibą Urzędu Gminy są Łubnice – najstarsza osada założona na prawie średzkim na Ziemi Wieluńskiej. Początki Łubnic sięgają 1238 roku. W latach 1239-41 powstał to klasztor sióstr Cysterek.

Gmina Łubnice leży w południowej i południowo- wschodniej części powiatu wieruszowskiego. Zajmuje powierzchnię 6.090 ha i liczy 4.3 tys. Mieszkańców. Na gminę składają się wsie: Andrzejów, Dietrzkowice, Kolonia Dietrzkowice, Ludwinów, Łubnice, Wójcin, Brzozówka, Gielniówka, Jezioro oraz Rzepisko.

Od północy gmina Łubnice graniczy z gminą Czastary, od północnego- zachodu i zachodu z gminą Bolesławiec, od wschodu z gminą Skomlin (powiat wieluński). Południową granicę gminy wyznacza rzeka Proсна, za którą rozciągają się tereny należące do województwa opolskiego.

Z wyjątkiem niewielkich kompleksów leśnych na północnych i południowych krańcach, gmina Łubnice pozbawiona jest większych terenów leśnych. Przeważającą część gminy zajmują użytki rolne.

Dominującą gałęzią gospodarki w gminie jest rolnictwo – są tu bowiem najlepsze gleby na terenie powiatu. W zasiewach dominuje pszenica, w uprawach – burek cukrowy, a podstawowym kierunkiem produkcji zwierzęcej jest chów trzody chlewnej.

Lokalne warunki klimatyczne, czyste środowisko i bliskość natury oraz sieć znakowanych szlaków turystycznych sprawiają, iż gmina Łubnice jest doskonałym miejscem sprzyjającym uprawianiu turystyki i wypoczynku.

Zdecydowanie najcenniejszym zabytkiem gminy jest drewniany kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii panny w Łubnicach, wzniesiony w XV stuleciu. Innymi ciekawymi świadectwami przeszłości są: dziś już niestety zrujnowany dwór Rappardów- Nieszkodowskich w Dietrzkowicach, tamtejszy, neoklasycystyczny, murowany kościół parafialny p.w. św. Jakuba Apostoła oraz kościół św. Katarzyny w Wójcinie.

Sokolniki

Siedzibą Urzędu Gminy w Sokolnikach, dawna wieś królewska wzmiankowana po raz pierwszy w 1380r. Sokolniki były średniowieczną wsią służebną, której ludność świadczyła różnorodne usługi na rzecz siedziby kasztelanii w Rudzie k/Wielunia a później w samym Wieluniu. Niektórzy badacze wiążą powstanie osady nawet z X-XI stuleciem.

Gmina Sokolniki leży w środkowo- wschodniej części powiatu wieruszowskiego. Zajmuje powierzchnię 8.004 ha i liczy 5.1 tys. Mieszkańców. Od północy gmina Sokolniki graniczy z gminą Galewice, od północnego wschodu z gminą Lututów, od zachodu z miejsko - wiejską gminą Wieruszów a od południa z gminą Czastary.

Na zróżnicowany krajobraz gminy składają się znaczne kompleksy leśne na północnych południowych rubieżach gminy oraz bezleśne "wnętrze" położone na pograniczu Wysoczyzny Wieruszowskiej i Kotliny Grabowskiej, rozcięte drogą krajową nr 8 i będące od zamierzchłych czasów główną osią osadnictwa.

Na terenie dużego kompleksu lasów w północnej części gminy, w pobliżu wsi Siedliska w 1977r. Utworzono rezerwat leśny "Ryś"- ochronie w tym rezerwacie podlega stary las bukowy, tutejsze buki osiągają wiek do 150 lat.

Najcenniejsze zabytki znajdują się w centralnej części gminy Sokolniki. W szczególności należy do nich XVIII wieczny zespół pałacowo- parkowy w Sokolnikach, wzniesiony w stylu saskiego rokoka. Cennym zabytkiem jest także XIX- wieczny, odrestaurowany pałac w Walichnowach, wraz z otaczającym go parkiem, gdzie można odnaleźć również okazałe zabytkowe drzewa, uznanych za pomniki przyrody.

Spośród zabytków architektury sakralnej na pierwszym miejscu wymienić należy wyjątkowo cenny drewniany kościół p.w. św. Anny w Starym Ochędzynie, wzniesiony na przełomie XV i XVI stulecia, będący jedną z najstarszych świątyń w województwie łódzkim.

3. DEMOGRAFIA RODZIN W POWIECIE WIERUSZOWSKIM.

Rodzina (biologiczna) definiowana jest jako dwie lub większą liczbą osób, które związane są jako mąż i żona, wspólnie żyjący jako partnerzy – osoby płci przeciwnej lub jako rodzic i dziecko. Tak więc, rodzina obejmuje parę bez dzieci lub parę w jednym lub większą liczbą dzieci, albo też samotnego rodzica z jednym bądź większą liczbą dzieci.

Wyróżnia się następujące typy rodzin:

- małżeństwo bez dzieci
- małżeństwo z dziećmi
- partnerzy bez dzieci
- partnerzy z dziećmi
- samotna matka z dziećmi
- samotny ojciec z dziećmi

Zgodnie z danymi zawartymi w Narodowym Spisie Powszechnym przeprowadzonym w 2002 roku m.in. na terenie powiatu wieruszowskiego, liczebność poszczególnych typów rodzin w podziale na rodziny ogółem oraz rodziny z dziećmi przedstawiają poniższe tabele:

Rodziny w gospodarstwach domowych według typów rodzin

Wyszczególnienie	Ogółem	Małżeństwa			Partnerzy			Matki z dziećmi	Ojcowie z dziećmi
		razem	bez dzieci	z dziećmi	razem	bez dzieci	z dziećmi		
OGÓŁEM	11.563	9.553	2.596	6.957	104	37	64	1.702	204
W gospodarstwach domowych:									
jednorodzinnych	9.222	7.616	1.798	5.818	92	30	60	1.346	168
dwurodzinnych	2.176	1.802	744	1.058	6	4	-	331	31
trzy i więcej rodzinnych	165	135	53	79	-	-	-	25	-

Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002 rok.

Rodziny z dziećmi w gospodarstwach domowych według liczby dzieci i typu rodziny

TYP RODZINY	Ogółem	Rodziny bez dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu	Rodziny według liczby dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu					Liczba dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu		Liczba dzieci w rodzinie ogółem	Przeciętna liczba dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu
			Razem	1	2	3	4 i więcej	razem	4 i więcej w rodzinie		
OGÓŁEM	8.927	2.217	6.710	2.881	2.433	972	424	12.559	1.896	16.799	1,90

TYP RODZINY	Ogółem	Rodziny bez dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu	Rodziny według liczby dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu					Liczba dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu		Liczba dzieci w rodzinie ogółem	Przeciętna liczba dzieci do lat 24 pozostających na utrzymaniu
			5	4	3	2	1	0	0		
Małżeństwa z dziećmi	6.957	1.136	5.821	2.644	2.214	904	390	11.189	1.736	13.833	1,95
Partnerzy z dziećmi	64	-	56	28	4	3	-	106	29	122	2,10
Matki z dziećmi	1.702	942	760	492	187	55	23	1.147	116	2.549	1,52
Ojcowie z dziećmi	204	131	71	44	10	-	-	117	15	295	1,63

Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002 rok.

4. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.

4.1. RODZINA – GŁÓWNE PROBLEMY RODZIN W POWIECIE WIERUSZOWSKIM.

Teren powiatu zamieszkuje 42.563 osób, z tego 21.539 stanowią kobiety, a 21024 mężczyźni. Ludność w wieku produkcyjnym stanowią 25.333 osoby, natomiast w wieku poprodukcyjnym 6.664 osób.

Zdaniem Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej (GOPS) pomocy na terenie powiatu średniorocznie wymaga ponad 2,5 tys. Rodzin. Stanowi to 19,7% wszystkich rodzin na terenie powiatu wieruszowskiego. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z GOPS w trybie decyzji (ogółem) przedstawia się następująca:

Rok	Liczba świadczeń przyznanych z GOPS
2002	2306
2003	2795
2004	2496

Źródło: Opracowanie własne PCPR

Rodzaj kryterium losowego decydującego o przyznaniu pomocy przez GOPS na terenie powiatu:

Rodzaj kryterium losowego	2002	2003	2004
bezrobocie	2018	1593	1709
niepełnoprawność	1071	958	791
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	874	917	1015
	rodziny niepełne - 141 rodziny wielodzietne-150	rodziny niepełne-158 rodziny wielodzietne-153	rodziny niepełne-142 rodziny wielodzietne-152
długotrwała choroba	556	641	596
potrzeba ochrony macierzyństwa	528	533	439
alkoholizm	168	218	271
inne (bezdomność, zdarzenia losowe, klęska żywiołowa, trudności w przystosowaniu do życia)	523	58	262

Źródło: Opracowanie własne PCPR.

Typy rodzin objęte pomocą GOPS:

Typ rodziny	2002	2003	2004
bezdzielne	383	685	297
rodzina z 1 do 3 dzieci	919	1106	962
rodzina z 4 i powyżej dzieci	248	215	200

Źródło: Opracowanie własne PCPR.

Rodziny niepełne ogółem na terenie powiatu.

Rodzina niepełna	2002	2003	2004
z 1 dzieckiem	59	78	68
z 2 dzieci	54	63	61
z 3 dzieci	38	31	35
z 4 dzieci i powyżej	39	30	29

Źródło: Opracowanie własne PCPR.

Rodziny emerytów i rencistów

Rodzina emeryta i rencisty	2002	2003	2004
1 osoba	73	69	87
2 osoby	77	101	67
3 osoby	71	88	50
4 osoby i powyżej	101	134	77

Źródło: Opracowanie własne PCPR.

Liczba dzieci, które otrzymują wyprawki szkolne

-2003 rok – 174

-2004 rok – 181

Systematycznie spada liczba osób korzystających z usług opiekuńczych prowadzonych przez GOPS:

Rok	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych
1999	85
2000	73
2001	59
2002	47
2003	49
2004	48

Źródło: Opracowanie własne PCPR.

Liczba osób przystosowujących się po opuszczeniu zakładów karnych.

Rok	Liczba osób przystosowujących się po opuszczeniu zakładów karnych
1999	11
2000	12
2001	6
2002	6
2003	12
2004	7

Źródło: Opracowanie własne PCPR.

Zasiłek okresowy jest świadczeniem przysługującym w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnoprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do

świadczeń z innych systemów zabezpieczeń społecznych. Kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 złotych i nie może być niższa niż 20 złotych miesięcznie. Czas na jaki gminy w naszym powiecie przyznają zasiłek okresowy wynosi średnio 4 miesiące w skali roku.

Najwięcej osób planowanych do wypłaty w 2005 roku tego świadczenia zamieszkuje na terenie:

- miasta i gminy Wieruszów – 100 osób
- gmina Lututów – 90 osób
- gmina Galewice – 75 osób
- gmina Czastary – 60 osób
- gmina Łubnice – 59 osób
- gmina Bolesławiec – 30 osób
- gmina Sokolniki - 28 osób

Z powodu bezrobocia powyższy zasiłek pobiera w :

- Wieruszowie – 80 osób
- Lututowie – 40 osób
- Galewicach – 40 osób
- Łubnicach – 38 osób
- Czastarach – 32 osoby
- Bolesławcu – 20 osób
- Sokolnikach – 17 osób

Z powodu długotrwałej choroby:

- Lututów – 20 osób
- Galewice – 20 osób
- Czastary – 20 osób
- Łubnice – 15 osób
- Bolesławiec – 7 osób
- Wieruszów – 6 osób
- Sokolniki – 5 osób

Z powodu niepełnosprawności:

- Galewice – 15 osób
- Wieruszów – 12 osób
- Czastary – 5 osób
- Lututów – 5 osób
- Łubnice - 5 osób
- Sokolniki - 5 osób
- Bolesławiec – 3 osoby

Z powodu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczeń społecznych:

- Galewice – 5 osób
- Czastary – 3 osoby
- Wieruszów – 2 osoby
- Łubnice -1 osoba
- Sokolniki – 1 osoba
- Bolesławiec – 0 osób
- Lututów – 0 osób

W 2004 roku zasiłki okresowe zostały przyznane 328 osobom, z powodu bezrobocia przyznano 208 osobom, z powodu długotrwałej choroby – 36 osobom, z powodu niepełnosprawności 29 osobom.

- Kwoty zasiłków okresowych przyznawanych najczęściej przez GOPS-y wynoszą:
- 2002 – średnio – 171 złotych (od 79 zł - 244 zł)
 - 2003 – średnio – 134 złotych (od 52 zł w Wieruszowie do 354 zł w Bolesławcu)
 - 2004 – średnio - 140 złotych (od 80 zł w Lututowie do 250 zł w Wieruszowie)

Zasiłek celowy może być przyznany na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, zdrowotnych, mieszkalnych i innych. Świadczenie ma charakter jednorazowy. Może być przyznawany w formie pieniężnej lub rzeczowej.

- Kwoty zasiłków celowych wynosiły:
- 2002 – średnio 176 złotych (70 zł. - 480 zł)
 - 2003 - średnio 178 złotych (70 zł w Czastarach – 419 zł w Wieruszowie)
 - 2004 - średnio 160 złotych (70 zł. w Czastarach - 256 zł w Bolesławcu)

Planowane do wypłaty w 2005r. zasiłki celowe zostaną przyznane 692 osobom w następujących gminach:

- Wieruszów (miasto i gmina) – 170 osób
- Lututów – 170 osób
- Czastary – 100 osób
- Bolesławiec – 80 osób
- Łubnice – 70 osób
- Galewice – 60 osób
- Sokolniki – 42 osoby

Na terenie powiatu nie planuje się wypłat zasiłku w formie biletu kredytowego.

Na odpłatność za pobyt w DPS zaplanowano 5 osób (Wieruszów – 3 osoby, Łubnice – 1 osoba, Galewice – 1 osoba).

Na świadczenia zdrowotne dla osób nie mających dochodów zaplanowano wypłacenie 6 osobom (Wieruszów- 2 osoby, Sokolniki – 2 osoby, Lututów – 2 osoby)

Zasiłki stałe przysługują osobie pełnoletniej, samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnoprawności jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego tj. 461 złotych, oraz osobie pełnoletniej pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli dochód nie przekracza 316 zł na osobę w rodzinie.

Zasiłki stałe ogółem zaplanowane do wypłaty w 2005 roku.

- Wieruszów – 34 osoby
- Bolesławiec – 29 osób
- Lututów- 6 osób
- Czastary – 6 osób
- Sokolniki – 5 osób
- Łubnice – 4 osoby
- Galewice – 4 osoby

W 2004 roku przyznano 92 zasiłki stałe; 64 zasiłki dla osób samotnie gospodarujących, 16 dla pozostałych w rodzinach.

- Bolesławiec – 36 osób
- Wieruszów – 33 osoby
- Czastary – 9 osób
- Sokolniki – 6 osób
- Lututów – 3 osoby
- Galewice- 3 osoby
- Łubnice – 2 osoby

W 2004 roku nie udzielano schronienia.

Posiłek przyznano 1167 osobom z tego 896 dzieciom:

- Sokolniki – 177 dzieci
- Galewice – 103 dzieci
- Wieruszów – 168 dzieci
- Lututów- 265 dzieci
- Bolesławiec – 56 dzieci
- Łubnice – 248 dzieci
- Czastary – 127 dzieci

Macierzyńskie zasiłki okresowe zaplanowano do wypłaty w 2005 dla 76 osób (matka i dziecko)

- Wieruszów- 17 osób
- Galewice - 16 osób
- Lututów - 15 osób
- Sokolniki – 8 osób
- Bolesławiec – 5 osób
- Czastary – 8 osób
- Łubnice – 7 osób

Świadczenia rodzinne na terenie powiatu.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych weszła w życie od 1 maja 2004 roku.

Informacje z ilości świadczeń rodzinnych za okres 01.0.5 2004 – 31.12.2004r.w podziale na gminy:

Świadczenia rodzinne	Wieruszów	Bolesławiec	Czastary	Sokolniki	Łubnice	Galewice	Lututów
Zasiłek rodzinny	933	176	272	251	250	386	319
Dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie wychowawczym	138	19	35	46	35	44	34
Dodatek z tytułu samotnego wychowania dzieci i utraty do praw do zasiłku dla bezrobotnych	2	1	1			2	
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	34	9	4	6	11	10	13
Dodatek z tytułu samotnych z dzieckiem	326	66	77	80	68	170	110
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka	39	14	11	11	11	27	11
Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	531	99	156	132	129	230	169
Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	71	44	50	34	35	101	38
Zasiłek pielęgnacyjny	55	17	14	12	14	34	12
Świadczenia pielęgnacyjne	17	7	6	5	7	12	3

Źródło: Opracowanie własne PCPR.

Na terenie powiatu wieruszowskiego są 22 rodziny zastępcze, u których przebywa 35 dzieci.

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo- wychowawczych przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj placówki opiekuńczo- wychowawczej	2003	2004	2005
socjalizacyjne	0	2	4

Rodzaj placówki opiekuńczo- wychowawczej	2003	2004	2005
interwencyjna	1	1	0
Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze	2	0	-----

Źródło: Opracowanie własne PCPR.

Obecnie w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego jest umieszczonych 11 dzieci.

Liczba dzieci umieszczonych w Ośrodkach Szkolno-Wychowawczych.

Rodzaj Ośrodka	2004	2005
Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	4	8
Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	0	1

Źródło: Opracowanie własne PCPR

4.2. ZDROWIE I USŁUGI OPIEKUŃCZE

I. Podstawowa opieka zdrowotna

Na terenie powiatu wierszowskiego funkcjonują następujące zakłady Podstawowej Opieki Zdrowotnej

Wieruszów

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "MEDIX" s.c.
98- 400 Wieruszów, ul. Fabryczna 6, tel. 062 78 41 645;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "BONUS" s.c.
98- 400 Wieruszów, ul. Waryńskiego 15, tel. 78 411 97 i 78 411 87 (Poradnia D);
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wieruszowie
"COR"- Wiejski Ośrodek Zdrowia w Lubczynie, tel. 78 436 07;

Bolesławiec

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "BOLSMED"
98- 430 Bolesławiec, ul. Kościuszki 6, tel. 78 360 92;

Czastary

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "DOMESTICA" s.c.
98- 410 Czastary, ul. Szkolna 5, tel. 78 431 20;

Galewice

- Zakład Opieki Zdrowotnej "PRONUS" w Osieku i Galewicach, 98- 405 Galewice, ul. Szkolna, tel. 062 78 380 70, Osiek 185 A, tel. 062 78 43 421;

Lututów

- Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Lututowie,
98- 360 Lututów, ul. Krótka 6, tel. 0-43 871 40 99;

Łubnice

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "MEDIANA", 98- 432 Łubnice, ul. Wieluńska 2, tel.062 78 47 087;

Sokolniki

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "ESKULAP" 98-420 Sokolniki, ul. Szkolna 3, tel. 78 461 87;

W powyższych zakładach podstawowej opieki zdrowotnej wykonywane są świadczenia przez pielęgniarki i położne środowiskowe. Oprócz tego funkcjonują indywidualne i grupowe praktyki pielęgniarskie oraz indywidualna praktyka położnej:

- ❖ Indywidualna Praktyka Pielęgniarska – I. Janickiej, Lubczyna 33, tel: (062) 78 44 109
- ❖ Grupowa Praktyka Pielęgniarska SALMED, Wieruszów, ul. Fabryczna 6, tel: (062) 78 41 645
- ❖ Grupowa Praktyka Pielęgniarska SALUS, Wieruszów, ul. Waryńskiego 15, tel: (062) 78 31 973
- ❖ Indywidualna Praktyka Położnej Środowiskowo-Rodzinnej – M. Kowalińska, Górka Wieruszowska 12, tel: (062) 78 44 623

● **Gabinety stomatologiczne**

Wieruszów

- Indywidualna Praktyka Lekarska Gabinet Stomatologiczny A. Wróbel – Kaczmarek w Wieruszowie, 98-420 Wieruszów, ul. Fabryczna, tel. 78 417 18,
- Indywidualna Praktyka Lekarska Gabinet Stomatologiczny A. Gottwald – Lewczuk w Wieruszowie, 98-420 Wieruszów, ul. Waryńskiego 15, tel. 0-605-424-308

Bolesławiec

Indywidualna Praktyka Lekarska Gabinet Stomatologiczny S. Stanciaszek w Bolesławcu
98 - 430 Bolesławiec, ul. Kościuszki 6, tel. 78 360 92;

Czastary

Indywidualna Praktyka Lekarska Gabinet Stomatologiczny D. Kanicka w Czastarach
98- 410 Czastary, ul. Szkolna 5, tel. 0-601-588-425;

Galewice

Indywidualna Praktyka Lekarska Gabinet Stomatologiczny M. Cieśla w Galewicach, 98- 405 Galewice,
ul. M. Konopnickiej 18, tel. 062 78 380 13;

Lututów

Indywidualna Praktyka Lekarska Gabinet Stomatologiczny G. Cyba - Krzak w Lututowie
98- 360 Lututów, ul. Krótka, tel. 0-43 871 40 99;

Łubnice

Indywidualna Praktyka Lekarska Gabinet Stomatologiczny Henryk Piechalak w Łubnicach,
98- 432 Łubnice, ul. Wieluńska 2, tel.062 78 47 087;

Sokolniki

Indywidualna Praktyka Lekarska Gabinet Stomatologiczny M. Stryjak w Sokolnikach
98-420 Sokolniki, ul. Szkolna 3, 98- 400 Wieruszów, tel. 0-601-054-593;

- **Poradnie Specjalistyczne przy SP ZOZ w Wieruszowie.**

Poradnia	Lokalizacja	Czas pracy
Ginekologiczna	Wieruszów Tel. 78 416 94	Poniedziałek 12.00-15.00, Wtorek 12.00- 14.00, Środa 12.00- 14.00, 16.30 -18.30 Czwartek 12.00-14.00, Piątek 12.00-14.00
	Bolesławiec	Poniedziałek 11.00-13.00
	Czastary	Środa 10.30-12.00
	Lututów	Czwartek 12.30-15.00
	Łubnice	Poniedziałek 13.00-15.00
	Sokolniki	Środa 12.00- 15.00
Chorób płuc i gruźlicy	Wieruszów	Poniedziałek 11.00-13.00 Środa 11.00 -13.00 Czwartek 8.00-13.00
Zdrowia psychicznego	Wieruszów	Środa 16.00-20.00 każdy pierwszy czwartek m-ca 9.30. - 14.00
Dermatologiczna	Wieruszów	Wtorek 16.00 - 20.00 Piątek 16.00 –20.00
Chirurgiczno-Ortopedyczna	Wieruszów	8.30-12.30 (codziennie) Poniedziałek 15.00-18.00 Środa 13.30 – 15.00 Czwartek 14.00-17.00

- **Diagnostyka laboratoryjna:**

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Dar”, Wieruszów, ul. Fabryczna 6, tel. (062) 78 32 092

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Wieruszów, ul. Warszawska 104, tel. (062) 78 41 043

Indywidualna praktyka lekarska realizująca świadczenia w ramach umowy z NFZ:

Poradnia	Lokalizacja	Czas pracy
Poradnia Otolaryngologiczna	Wieruszów, ul. Orzeszkowej 20	poniedziałek 900 -1200,1400 -1700
		wtorek 1400 -1800
		środa 900-1200
		czwartek 900-1100
		piątek 900-1200,1400-1800
Poradnia Okulistyczna	Wieruszów, ul. Waryńskiego 15	poniedziałek 800 - 12 00 ,1430 - 1700
		wtorek 800- 1400
		środa 800 - 12 00 , 1430 - 1700
		czwartek 800- 1400
		piątek 800 - 1300

- **Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze**

Świadczeniodawca	Miejsce wykonywania świadczenia		
	Nazwa	Adres	Telefon
NZZOIM KORMED	Poradnia Wieruszowie	Wieruszów, ul. Warszawska 104	0 503 150 580

- **Zaopatrzenie w aparaty słuchowe**

Świadczeniodawca	Miejsce wykonywania świadczenia		
	Nazwa	Adres	Telefon
MAYTONE N ZOZ Centrum Audiologiczno- Protetyczne	N ZOZ BONUS	Wieruszów, ul. Waryńskiego 15	(062) 78 41 197

- **Zatrudnienie w podstawowej opiece zdrowotnej**

	2002	2003	2004
lekarze razem	25	23	24
lekarze rodzinni	5	6	6
pediatrzy	11	11	11
inni	6	5	7
pielęgniarki	36	36	37
położne	6	6	7

Zatrudnieni z poradniach specjalistycznych:

- 2003 rok – 25 lekarzy w tym 3 pełnozatrudnionych
- 2004 rok – 42 lekarzy w tym 1 pełnozatrudniony

Porady ogółem: (podstawowa opieka zdrowotna + specjalistyka)

	2003	2004
Ogółem	219.548	225.135
Podstawowa opieka zdrowotna	174.531	168.243
Specjalistyka	45.017	56.892

Średnia liczba porad na 1 mieszkańca powiatu

	2003	2004
Ogółem	5,2	5,3
Podstawowa opieka zdrowotna	4,1	4,0
Specjalistyka	1,1	1,3

Poradnie ogólne (publiczne, niepubliczne)

	2002	2003	2004
Porady	122.502	130.691	124.436
Wizyty domowe	2.134	2.093	1.775

Poradnie dla dzieci (publiczne, niepubliczne)

	2002	2003	2004
Porady	44.139	43.840	43.807
Wizyty domowe	547	502	463

Poradnie specjalistyczne

Rodzaj poradni	Liczba gabinetów prywatnych	Liczba porad	
Poradnia chorób wewnętrznych funkcjonują od 2004r.	5	1986	
Poradnie kardiologiczne (Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej) funkcjonują od 2004r.	1	240	
Poradnie dermatologiczne (przy Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej)	1	2003	1713
		2004	2965
Poradnie neurologiczne (przy Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej) funkcjonują od 2004r.	1	566	
Poradnie chorób płuc i gruźlicy (przy Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej)	2	2003	1621
		2004	1418
Poradnie chorób płuc i gruźlicy od 2004 roku gabinet prywatny	1	13	
Poradnie pediatryczne (gabinety prywatne)	2	441	
Poradnie ginekologiczno- położnicze tzw. Poradnia „K” (przy Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej – 5 przy Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej-1)	6	2003	6265
		2004	6886
Poradnie chirurgii ogólnej przy Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej	1	2003	1913
		2004	3083
Poradnie urazowo- ortopedyczne przy Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej	1	2003	1965
		2004	1010
Poradnie okulistyczne (gabinety prywatne)	1	2003	3700
		2004	3100
Poradnie otolaryngologiczne (gabinety prywatne)		3937	
Poradnie zdrowia psychicznego przy Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej	1	2003	1164
		2004	1305
Poradnie uzależnień	1	2003	141 1 lekarz
		2004	1795 2 lekarzy
Stomatologia zachowawcza	7 poradni	2003	24188
	10 gabinetów prywatnych	2004	23710
Poradnie chorób błon śluzowych i przyzębnych gabinet prywatny	1	2003	13
		2004	5
Poradnie ortodontyczne gabinet prywatny	1	2003	1753
		2004	1442
Poradnie protetyki stomatologicznej gabinet prywatny		2003	191
		2004	215
Poradnie chirurgii stomatologicznej gabinet prywatny		2003	390
		2004	1095

II. Zamknięta opieka zdrowotna

W ramach SPZOZ działają następujące oddziały szpitalne:

- oddział wewnętrzny – 36 łóżek
- oddział dla przewlekłych chorych – 16 łóżek

- oddział dziecięcy – 12 łóżek
- oddział ginekologiczno – położniczy – 18 łóżek
- oddział noworodków i wcześniaków – 14 łóżek
- zakład opiekuńczo – leczniczy – 12 łóżek

W domu chorego realizowane są świadczenia w zakresie:

- Hospicjum Domowego
- Pielęgniarskiej Opieki Długoterminowej

Oddział wewnętrzny	2002	2003	2004
Leczono chorych	1486	1501	1569
Zmarli	116	128	122
Średnio wykorzystane łóżka (w dniach)	322,92	334,94	314,00
Średni pobyt chorych	7,82	8,03	7,20
Śmiertelność	8,02	8,76	7,91

Oddział dla przewlekle chorych	2002	2003	2004
Leczono chorych	173	105	149
Zmarli	68	51	59
Średnio wykorzystane łóżka (w dniach)	301,94	292,06	349,44
Średni pobyt chorych	27,92	44,50	37,52
Śmiertelność	41,72	52,04	44,03

Oddział leczniczy	2002	2003	2004
Leczono chorych	479	421	517
Zmarli	1	-	-
Średnio wykorzystane łóżka (w dniach)	247,58	190,50	196,33
Średni pobyt chorych	6,20	5,43	4,56
Śmiertelność	0,22	-	-

Oddział ginekologiczno – położniczy	2002	2003	2004
Leczono chorych	1119	1035	1046
Zmarli	-	-	-
Średnio wykorzystane łóżka (w dniach)	280,44	262,94	258,89
Średni pobyt chorych	4,51	4,57	4,46
Śmiertelność	-	-	-

Oddział noworodków i wcześniaków	2002	2003	2004
Leczono chorych	281	286	278
Zmarli	1	-	-
Średnio wykorzystane łóżka (w dniach)	85	81,43	78,07
Średni pobyt chorych	4,23	3,99	3,93
Śmiertelność	0,36	-	-

Zakład opiekuńczo- leczniczy	2002	2003	2004
Leczono chorych	30	28	37
Zmarli	11	7	6
Średnio wykorzystane łóżka (w dniach)	445,42	464,83	447,75
Średni pobyt chorych	178,17	199,21	145,22
Śmiertelność	73,33	58,33	27,27

Źródło: Opracowano na podstawie danych Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Publicznego w Łodzi

Pracownie diagnostyczne

	Liczba świadczeń w 2003 roku	Liczba świadczeń w 2004 roku
Laboratorium	39283	38600
EKG	2394	1709
USG	2113	1794
RTG	6307	6805
Endoskopia	409	469

Źródło: Opracowanie własne Starostwa Wieruszowskiego.

Pozostałe komórki i realizowane w nich świadczenia

	Liczba świadczeń w 2003 roku	Liczba świadczeń w 2004 roku
Pogotowie ratunkowe zespoły wyjazdowe	2209	2275
Pogotowie ratunkowe Ambulatorium pomocy doraźnej	4612	6582

Źródło: Opracowanie własne Starostwa Wieruszowskiego.

III. Rehabilitacja lecznicza

SPZOZ w Wieruszowie zawarł umowę w 2005 roku w zakresie rehabilitacji leczniczej. Świadczenia mogą być wykonywane w warunkach ambulatoryjnych, oddziału dziennego, oddziału stacjonarnego, domowych.

Świadczenia udzielane są na podstawie skierowania od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego i wykonywane są w postaci następujących produktów:

- lekarska opieka rehabilitacyjna
- fizjoterapeutyczne zabiegi ambulatoryjne
- rehabilitacja dzienna.

Dotychczas nie prowadzono działalności w tym zakresie oraz z w tej formie i dlatego nie można przeprowadzić analizy wykonanych świadczeń. Wszystkie te usługi będą wykonywane przez Ośrodek Rehabilitacji Diennej w poradni rehabilitacyjnej, pracowni kinezyterapii oraz pracowni fizykoterapii.

IV. Dane dotyczące stanu zdrowotnego ludności

Brak jednolitego systemu zbierania danych w służbie zdrowia utrudnia dokonywanie analiz stanu zdrowia wybranej populacji. Dla dokonania oceny stanu zdrowia mieszkańców powiatu wieruszowskiego wykorzystane zostały dane dotyczące stanu zdrowia mieszkańców województwa łódzkiego opracowane przez Wojewódzkie Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi.

Analiza zgonów za rok 2003

Najwyższy odsetek zgonów w województwie łódzkim stanowią zgony z powodu chorób układu krążenia (46,5%). Ogólny wskaźnik na 10 tys. mieszkańców wynosi 54,35, dla mężczyzn, dla kobiet 55,82. W powiecie wieruszowskim wynosi on – 64,1 na 10 tys. mieszkańców.

Wśród chorób układu krążenia dominują:

- choroby naczyń mózgowych (25,73%), w tym udar mózgu (15,61%),

- choroby tętnic, tętniczek i naczyń włosowatych (25,45%), w tym niewydolność serca (8,69%),
- choroba niedokrwienia serca (20,58%),

Druga w kolejności przyczyną zgonów są nowotwory złośliwe, które stanowiły 22,45% ogólnej liczby zgonów. Wskaźnik zgonów z powodu nowotworów wynosi 26,24 na 10 tys. mieszkańców i jest o około 8 zgonów wyższy wśród mężczyzn (30,42) niż u kobiet (22,43). W powiecie wieruszowskim wynosi on – 26,3 na 10 tys. mieszkańców.

Najczęściej występujące postacie nowotworów to:

- nowotwory złośliwe narządów trawiennych (28,75% zgonów nowotworowych),
- nowotwory złośliwe narządów oddechowych i klatki piersiowej – 24,69% zgonów.

Wśród zgonów mężczyzn dominuje nowotwór złośliwy oskrzela i płuca (wskaźnik 9,75% na 10 tys. mężczyzn).

Wśród kobiet najwyższy wskaźnik zgonów nowotworowych występuje z powodu raka sutka (2,82 na 10 tys. kobiet)

82% zgonów z powodu nowotworów złośliwych występuje w wieku powyżej 55 roku życia.

Na trzecim miejscu wśród przyczyn zgonów znajdują się zewnętrzne przyczyny zgonów stanowiące 6,09% ogólnej liczby wartości zgonów.

W tej grupie dominują:

- wypadki komunikacyjne (28,12%)
- zamierzone samouszkodzenia (20,08%)
- upadki (12,47%)
- zdarzenia o nieokreślonym zamiarze (15%)

Z powodu przyczyn zewnętrznych umiera ponad 2,8- krotnie więcej mężczyzn niż kobiet. Mężczyźni częściej ulegają wypadkom komunikacyjnym, jak również popełniają samobójstwa. Kobiety natomiast częściej niż mężczyźni ulegają różnego rodzaju upadkom.

Ponad 53% kobiet umiera z powodu przyczyn zewnętrznych w wieku 65 roku życia, podczas gdy 82% mężczyzn umiera w wieku do 65 roku życia. Największy odsetek stanowią zgony mężczyzn z wieku 35 – 54 lat (tj. 44,9%).

Wskaźniki zgonów na 10 tys. mieszkańców dla powiatu wieruszowskiego przedstawiają się następująco:

- Wskaźnik zgonów z powodu nowotworów złośliwych w 2003 roku wyniósł – 23,6, w 2002 roku – 23,3,
- Wskaźnik zgonów z powodu chorób układu krążenia w 2003 roku wyniósł – 64,1, w 2002 roku – 62,0
- Wskaźnik zgonów spowodowanych przyczynami zewnętrznymi w 2003 roku wyniósł – 8,4, w 2002 roku – 6,8.

Zgony według wybranych przyczyn w województwie łódzkim i powiecie wieruszowskim w latach 1999-2002, zgony wg wieku i miejsca zamieszkania w powiecie wieruszowskim w województwie łódzkim i powiecie wieruszowskim, przedstawiają poniższe tabele.

Tabela: gony według wybranych przyczyn w województwie łódzkim w latach 1999-2003 (wskaźnik na 100tys. Ludności)

						W tym	Zewnętrzne	w tym
--	--	--	--	--	--	-------	------------	-------

	lata	ogółem	Nowotwory złośliwe	W tym nowotwór płuca	Choroby układu krążenia	Ostry zawał serca	Udar mózgu	przyczyny zgonu	Wypadki komunikacyjne	Zamierzone samouszkodzenia
Ogółem województwo	1999	122,35	23,77	5,35	59,25	7,73	8,81	7,44	2,17	1,75
	2000	119,26	24,19	5,6	58,65	8,08	9,88	7,4	2,38	1,69
	2001	117,35	25,12	5,89	56,68	7,46	9,58	7,57	1,95	1,75
	2002	114,09	25,48	5,95	53,24	6,37	8,83	7,37	2,08	1,57
	2003*	116,87	26,24	Brak danych	54,35	6,30	7,45	7,11	Brak danych	Brak danych
Powiat Wieruszowski	1999	121,07	21,07	4,4	73,62	10,65	18,75	6,94	3,01	1,85
	2000	113,41	20,18	4,87	64,48	10,21	12,76	7,65	2,32	3,02
	2001	104,14	21,62	5,11	58,12	6,51	15,11	3,49	1,16	1,39
	2002	112,05	23,29	6,25	61,96	8,15	10,95	6,76	3,03	1,4
	2003*	116,87	23,60	Brak danych	64,10	Brak danych	Brak danych	8,4	Brak danych	Brak danych

Tabela: Zgony wg wieku i miejsca zamieszkania w powiecie wieruszowskim

		Razem	w tym w wieku lat:														75 lat i więcej	
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69		70-74
1999	Ogółem	523	8	2	5	7	14	45	58	109	277							
	Miasto	77	1	-	1	1	3	18	7	16	30							
	Wieś	448	7	2	4	6	11	27	49	93	247							
2000	Ogółem	489	5	1	7	7	16	37	55	112	249							
	Miasto	86	2	-	1	2	1	16	11	21	32							
	Wieś	403	3	1	6	5	15	21	44	91	217							
2001	Ogółem	448	5	-	-	5	14	33	43	82	266							
	Miasto	72	2	-	-	1	3	4	6	15	41							
	Wieś	376	3	-	-	4	11	29	37	67	225							
2002	Ogółem	481	1	1	2	4	3	2	4	8	11	14	26	24	27	41	60	253
	Miasto	54	-	-	-	1	2	-	2	-	1	3	5	4	4	3	7	22
	Wieś	427	1	1	2	3	1	2	2	8	10	11	21	20	23	38	53	231
2003	Ogółem	481	3	0	2	6	1	3	3	6	8	27	22	24	29	45	61	241
	Miasto	71	0	0	1	1	0	0	0	1	1	3	6	4	4	6	13	31
	Wieś	410	3	0	1	5	1	3	3	5	7	24	16	20	25	39	48	210

Średnia wieku osób zmarłych w 2003 roku dla powiatu wieruszowskiego wynosi 68,68. W mieście średnia ta wynosi 68,16, na wsi mieszkańcy żyją dłużej, bo 68,77lat. Znacznie dłużej żyją kobiety, średnia wieku kobiet zmarłych w 2003 roku w powiecie wieruszowskim wynosi 73,56 lat. Średnia wieku kobiet zmarłych w mieście wynosi 74,98 i jest wyższa od średniej wieku kobiet zmarłych na wsi – 73,30. Średnia wieku mężczyzn zmarłych w 2003 roku w mieście wynosi 62,88, na wsi 65,46.

Tabela: Średnia wieku osób zmarłych w latach 1999-2003 w województwie łódzkim i powiecie wieruszowskim przedstawia poniższa tabela.

Rok	Woj./powiat	Ogółem			Mężczyźni			Kobiety		
		Razem	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś	Razem	Miasto	Wieś
1999	Województwo Łódzkie	68,05	-	-	67,03	-	-	69,030	-	-
	Powiat Wieruszowski	68,93	-	-	64,60	-	-	69,67	-	-
2000	Województwo Łódzkie	68,19	67,39	69,54	64,68	63,74	66,21	72,05	71,26	73,49
	Powiat Wieruszowski	68,87	64,79	69,74	65,67	58,74	67,16	72,48	71,75	72,63
2001	Województwo Łódzkie	68,14	67,27	69,63	64,73	63,75	66,34	71,96	71,07	73,59
	Powiat Wieruszowski	70,87	69,57	71,12	67,30	63,96	67,95	74,53	75,50	74,35
2002	Województwo Łódzkie	68,48	67,72	69,79	64,69	64,08	66,41	72,44	71,66	73,88
	Powiat Wieruszowski	69,31	64,78	69,89	66,15	60,84	66,81	72,85	69,02	73,34
2003	Województwo Łódzkie	69,00	68,34	70,10	65,54	64,80	66,71	72,75	72,04	74,01
	Powiat Wieruszowski	68,68	68,16	68,77	65,09	62,88	65,46	73,56	74,98	73,30

4.3. EDUKACJA

Na terenie powiatu wieruszowskiego funkcjonują:

-32 publiczne szkoły podstawowe oraz 1 szkoła niepubliczna podstawowa Katolicka Szkoła Podstawowa SPSK w Chojnach. Razem 33 (gmina Wieruszów – 6; Bolesławiec – 4; Czastary – 4; Galewice – 6; Lututów – 4 (+ 1 katolicka); Łubnice – 3; Sokolniki – 5)

-9 publicznych gimnazjów (po 2 w Gminach Wieruszów i Sokolniki oraz po 1 w pozostałych gminach)

-3 szkoły ponadgimnazjalne (2 zlokalizowane w Wieruszowie i 1 w Lututowie)

W roku szkolnym 2005/2006 do szkół podstawowych uczęszcza łącznie 5.356 dzieci do gimnazjów 1.908 wychowanków, a do szkół ponadgimnazjalnych 1.890 młodzieży.

Szkoły ponadgimnazjalne powiatu wieruszowskiego liczą 77 oddziałów, w tym klasy 1-5

W bieżącym roku szkolnym w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Wieruszowie uruchomiono następujące kierunki, profile i zawody:

a) LP o profilach:

-zarządzanie informacją 2 oddziały

-ekonomiczno- administracyjny 2 oddziały

b)ZSZ w zawodach:

-stolarz

- sprzedawca + kucharz 2-letnia wielozawodowa
- c) TZ w zawodach
 - technik handlowiec
 - technik mechanik
 - technik budowlaniec
 - technik ekonomista
- d) TU w zawodach:
 - technik mechanik + technik technologii drewna
 - technik handlowiec + technik technologii żywienia
- e) SP w zawodach
 - technik informatyk, technik ekonomista

W Liceum Ogólnokształcącym w Wieruszowie uruchomiono klasy I z następującymi rozszerzeniami:

- 1a – j.polski, historia, angielski
- 1b - j.polski, historia, niemiecki
- 1c - j.polski, historia, rosyjski
- 1d – matematyka, fizyka, informatyka
- 1e – biologia, chemia, fizyka
- 1f – matematyka, geografia, WOS.

W Zespole Szkół Rolniczych w Lututowie uruchomione kierunki, profile i zawody:

- a) ZSZ w zawodzie:
 - mechanik operator maszyn i pojazdów rolniczych
- b) TZ w zawodach:
 - technik mechanik rolnictwa – 2 oddziały
 - techniki rolnik
 - technik ekonomista
- c) LO
- d) LU

4.4. BEZROBOCIE

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy na koniec:

- grudnia 2003r. wynosiła 2.995 osób z czego 52,8% stanowiły kobiety tj. 1.581 osób.
- grudnia 2004r. wynosiła 2.597 osób z czego 53,9% stanowiły kobiety tj. 1.399 osób.
- I półrocza 2005r. wynosiła 2.560 osób z czego 54,0% stanowiły kobiety tj. 1.383 osób.

Poziom bezrobocie kształtował się następująco:

Rok	Liczba bezrobotnych			% udział do ogółu bezrobotnych	
		w tym		Kobiety	Mężczyźni
		Kobiety	Mężczyźni		
2003	2.995	1.581	1.414	52,8	47,2
2004	2.597	1.399	1.198	53,9	46,1
I półrocze 2005	2.560	1.383	1.177	54,0	46,0

Źródło: Opracowanie własne PUP.

Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach i mieście przedstawiała się następująco :

Wyszczególnienie	2003 rok	2004 rok	I półrocze 2005 roku
	Liczba bezrobotnych	Liczba bezrobotnych	Liczba bezrobotnych
Miasto Wieruszów	794	680	697
Gmina Wieruszów	360	315	316
Gmina Galewice	438	430	406
Gmina Lututów	375	329	303
Gmina Łubnice	200	170	162
Gmina Sokolniki	289	229	237
Gmina Czastary	292	222	223
Gmina Bolesławiec	247	222	216
Ogółem	2.995	2.597	2.560

Źródło: Opracowanie własne PUP.

Z sześciu gmin powiatu wieruszowskiego największe bezrobocie występowało w Gminie Galewice.

Istotny wpływ na wielkość i strukturę bezrobocia mają dwa czynniki „napływ” do bezrobocia i „odpływ” z bezrobocia, które równocześnie obrazują zmiany zachodzące w poziomie .

„Napływ” przedstawia liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych, w badanym okresie.

W okresie 12 miesięcy 2003r. w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowało się ogółem 2.733 osoby w tym 1.103 kobiety. W tym samym okresie 2004r. zarejestrowało się ogółem 2.590 osób w tym 1.107 kobiet. W ciągu 6 miesięcy 2005r. zarejestrowało się ogółem 1.286 osób w tym 535 kobiet.

Przeważającą grupę wśród osób rejestrujących się stanowiły osoby zamieszkałe na wsi:

- w 2003roku 1.988 osób, które stanowiły 72,7% ogółu rejestrujących się bezrobotnych.
- w 2004roku 1.888 osób, które stanowiły 72,9% ogółu napływu.
- w 2005roku 961 osób tj. 74,7 %

„Odpływ” – przedstawia liczbę osób bezrobotnych wyłączonych z ewidencji w badanym okresie z różnych powodów .

W okresie 12 miesięcy 2003r. z ewidencji wyłączono ogółem 3.090 osób w tym 1.242 kobiety. Z ogółu wyłączonych 2.250 osób zamieszkiwało tereny wiejskie, stanowiąc 72,8%. Na przestrzeni 12 miesięcy 2004r. urząd pracy z ewidencji osób bezrobotnych wyłączył ogółem 2.988 osób w tym 1.312 kobiety. Z ogółu wyłączonych z ewidencji 2.172 osoby zamieszkiwały tereny wiejskie, stanowiąc 72,7% ogółu wyłączeń. Na przestrzeni 6 miesięcy 2005r. wyłączono 1.340 osób w tym 576 kobiet. Z ogółu wyłączonych 991 osób zamieszkiwało tereny wiejskie, co stanowiło 73,9%.

●Bezrobotni wg wieku

Trudna sytuacja utrzymuje się wśród bezrobotnych w wieku produkcyjnym-mobilnym 18-44 lata, którzy stanowili na koniec czerwca br. 72,1% ogółu bezrobotnych tj. 1847 osób. Powyższa sytuacja dotyczy również ludzi młodych w wieku 18-24 lata, którzy stanowili 32,0% ogółu bezrobotnych tj. 819 osób.

Szczegółową strukturę wg wieku w latach 2003, 2004, I półrocze 2005 przedstawia poniższe zestawienie :

Wiek	2003		2004		2005	
	Liczba osób	Udział w % do ogółu bezrobotnych	Liczba osób	Udział w % do ogółu bezrobotnych	Liczba osób	Udział w % do ogółu bezrobotnych
18-24 lata	990	33,1	787	30,3	819	32,0
25-34 lata	769	25,7	673	25,9	649	25,3
35-44 lata	539	18,0	446	17,2	379	14,8

45-54 lata	597	19,9	571	22,0	586	22,9
55-59 lata	79	2,6	102	3,9	109	4,3
60-64 lata	21	0,7	18	0,7	18	0,7
Ogółem	2.995	100	2.597	100	2.560	100

Źródło: Opracowanie własne PUP.

●Bezrobotni wg wykształcenia

Charakterystyczną cechą bezrobocia w powiecie wieruszowskim jest niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych, co w zasadniczy sposób zmniejsza ich szanse na znalezienie zatrudnienia. Na koniec I półrocza 2005r. najliczniejszą grupę reprezentowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej, które stanowiły 59,9% ogółu bezrobotnych tj. 1533 osoby.

Szczegółową strukturę wg wykształcenia w latach 2003, 2004 i I półrocze 2005 przedstawia poniższe zestawienie :

Wykształcenie	2003		2004		2005	
	Liczba osób	Udział w % do ogółu bezrobotnych	Liczba osób	Udział w % do ogółu bezrobotnych	Liczba osób	Udział w % do ogółu bezrobotnych
Wyższe	105	3,5	115	4,4	122	4,8
Srednie ogólne	193	6,4	172	6,7	203	7,9
Policealne i średnie zawodowe	748	23,9	673	25,9	702	27,4
Zasadnicze zawodowe	1.066	35,7	886	34,1	854	33,4
Gimnazjalne i poniżej	883	29,5	751	28,9	679	26,5
Ogółem	2.995	100	2.597	100	2.560	100

Źródło: Opracowanie własne PUP.

●Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy.

Okres pozostawania bez pracy stanowi jeden z wielu czynników, który w istotny sposób zmniejsza szanse bezrobotnego na powrót na rynek pracy. O zagrożeniu długotrwałym bezrobociem decydują różnorodne czynniki między innymi takie jak wiek, wykształcenie, kwalifikacje zawodowe czy staż pracy.

W strukturze bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy najliczniejszą grupę reprezentowali bezrobotni oczekujący na pracę powyżej 24 miesięcy, a ich liczba na koniec czerwca 2005r. wynosiła 894 osoby, które stanowiły 34,9% ogółu bezrobotnych.

Strukturę wg czasu pozostawania bez pracy w latach 2003, 2004, I półrocze 2005 przedstawia poniższe zestawienie :

Wyszczególnienie	2003 rok		2004 rok		2005 rok	
	Liczba osób	Udział % do ogółu bezrobotnych	Liczba osób	Udział % do ogółu bezrobotnych	Liczba osób	Udział % do ogółu bezrobotnych
Do 1 miesiąca	228	7,6	218	8,4	257	10,0
1-3 miesiące	376	12,6	394	15,1	272	10,6
3-6 miesięcy	364	12,2	363	14,0	345	13,5
6-12 miesięcy	390	13,0	319	12,3	475	18,6

12-24 miesięcy	507	16,9	345	13,3	317	12,4
pow. 24 miesięcy	1.130	37,7	958	36,9	894	34,9
Ogółem	2.995	100	2.597	100	2.560	100

Źródło: Opracowanie własne PUP.

•Bezrobotni wg stażu pracy.

Negatywnymi skutkami bezrobocia dotknięte są wszystkie kategorie bezrobotnych. W najgorszej jednak sytuacji ze względu na brak doświadczenia zawodowego są bezrobotni, którzy chcą podjąć pierwszą w życiu pracę. Wśród ogółu bezrobotnych na koniec czerwca 2005r. najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni z krótkim stażem pracy do 5 lat, tj. 33,2% (851 osób).

Szczegółową strukturę wg stażu pracy w latach 2003, 2004, I półrocze 2005 przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	2003 rok		2004 rok		2005 rok	
	Liczba osób	Udział % do ogółu bezrobotnych	Liczba osób	Udział % do ogółu bezrobotnych	Liczba osób	Udział % do ogółu bezrobotnych
Do 5 lat	993	33,2	902	34,8	851	33,2
5-10 lat	403	13,5	331	12,7	313	12,2
10-20 lat	507	16,9	462	17,8	424	16,6
20-30 lat	293	9,8	268	10,3	268	10,5
30 lat i więcej	28	0,9	22	0,8	32	1,2
Bez stażu	771	25,7	612	23,6	672	26,3
Ogółem	2.995	100	2.597	100	2.560	100

Źródło: Opracowanie własne PUP.

•Bezrobotni zamieszkali na wsi

W powiecie wierzszowskim w I półroczu 2005 roku aż 72,8% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby zamieszkałe na wsi tj. 1.863 osoby. W 2004r. 73,8% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby zamieszkałe na wsi. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi wg stanu na koniec grudnia 2004 r. wynosiła 1.917 osób, a ich liczba w stosunku do analogicznego okresu roku 2003 spadła o 284 osoby /grudzień 2003- 2.201osób/.

•Osoby młode do 25 roku życia

Na koniec czerwca 2005 r. w ewidencji osób bezrobotnych osoby młode do 25 roku życia stanowiły 30,0% ogółu bezrobotnych tj. 768 osób w tym 469 kobiet.

Osoby młode do 25 roku życia to najczęściej osoby:

- bez prawa do zasiłku, które stanowiły 91,1% (tj. 700 osób) ogółu omawianej grupy,
- bez stażu pracy, które stanowiły 58,4% (tj. 449 osób) ogółu omawianej grupy,
- z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, które stanowiły 43,2% (tj. 332 osoby) ogółu omawianej grupy.

Liczbę bezrobotnej młodzieży w latach 2003, 2004, I półrocze 2005 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnej młodzieży		Ogółem liczba bezrobotnych	Udział % młodzieży do ogółu bezrobotnych
	Ogółem	w tym kobiety		

Grudzień 2003 r.	990	588	2.995	33,0
Grudzień 2004 r.	787	470	2.597	30,3
Czerwiec 2005r.	768	469	2.560	30,0

Źródło: Opracowanie własne PUP.

•Długotrwanie bezrobotni

Na koniec I półrocza bieżącego roku w strukturze bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy najliczniejszą grupę reprezentowali długotrwanie bezrobotni, którzy stanowili 62,0% (tj. 1588osób) ogółu bezrobotnych. Długotrwanie bezrobotni to najczęściej:

- kobiety, które stanowiły 58,1% (tj. 922 osoby) ogółu omawianej grupy,
- osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym i poniżej, które stanowiły 66,9% (tj.1063 osoby) ogółu omawianej grupy,
- osoby z 5 letnim stażem pracy, które stanowiły 34,8% (tj.552 osoby) ogółu omawianej grupy,
- osoby w wieku do 34 lat, które stanowiły 47,2% (tj. 750 osoby) ogółu omawianej grupy.

Liczbę długotrwanie bezrobotnych w latach 2003, 2004, I półrocze 2005 przedstawia poniższe zestawienie

Lata	Liczba bezrobotnych		Udział % długotrwanie bezrobotnych w ogóle bezrobotnych
	Ogółem	Długotrwanie bezrobotni	
2003 rok	2.995	1.637	54,6
2004 rok	2.597	1.303	50,2
I półrocze 2005 roku	2.560	1.588	62,0

Źródło: Opracowanie własne PUP.

4.5. NIEPEŁNOSPRAWNI.

Charakterystyka osób niepełnosprawnych zamieszkałych w Powiecie Wieruszowskim.

Diagnoza osób niepełnosprawnych i ich rodzin jest trudna, ponieważ brak jest pełnych danych w zakresie poszczególnych dysfunkcji, otrzymanej pomocy finansowej w związku z niepełnosprawnością.

Osoby niepełnosprawne w stosunku do liczby mieszkańców.

Polska - 5,5 mln niepełnosprawnych - 14% ogółu obywateli Polski
Powiat wieruszowski - 4.965 niepełnosprawnych - 11,7 % ogółu obywateli powiatu

* źródło : Narodowy Spis Powszechny 2002r.

Osoby niepełnosprawne z podziałem na płeć w powiecie wieruszowskim

Kobiety - 2446 osób niepełnosprawnych

Mężczyźni - 2519 osób niepełnosprawnych

*źródło : Narodowy Spis Powszechny 2002r

Osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności i niepełnosprawne bez orzeczeń w powiecie wieruszowskim.

Osoby niepełnosprawne prawnie			Osoby niepełnosprawne tylko biologicznie		
Razem	Mężczyźni	Kobiety	Razem	Mężczyźni	Kobiety
3718	2055	1663	1247	464	783

* źródło : Narodowy Spis Powszechny 2002r.

Osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenia o niepełnosprawności stanowią 75 % ogółu osób niepełnosprawnych w powiecie.

Osoby niepełnosprawne nie posiadające orzeczeń o stopniu niepełnosprawności to w większości dzieci do lat 16 i osoby powyżej 75 roku życia.

Osoby niepełnosprawne wg. ekonomicznych grup wieku.

Wyszczególnienie	Razem	Mężczyźni	Kobiety
Przedprodukcyjny	213	119	94
Produkcyjny	2772	1683	1089
Mobilny	727	430	297
Niemobilny	2045	1253	792
poprodukcyjny	1980	717	1263

*źródło : Narodowy Spis Powszechny 2002r.

Osoby w wieku przedprodukcyjnym (dzieci i młodzież do 18 roku życia) stanowią –4,3 % ogółu osób niepełnosprawnych.

Osoby w wieku produkcyjnym stanowią – 55,8 % ogółu osób niepełnosprawnych

Osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią – 39,9 %

Osoby niepełnosprawne według aktywności ekonomicznej.

Wyszczególnienie	Razem	Mężczyźni	Kobiety
Aktywni zawodowo	1031	662	369
Pracujący	936	597	330
Bezrobotni	95	65	29
Bierni zawodowo	3930	1855	2075

* źródło : Narodowy Spis Powszechny 2002r.

Na koniec czerwca 2005r osoby niepełnosprawne stanowiły 2,5% ogółu bezrobotnych tj. 65 osób. Wśród osób niepełnosprawnych przeważały kobiety, które stanowiły 47,7% (tj. 31 osób) ogółu

zarejestrowanych niepełnosprawnych. Liczba osób niepełnosprawnych zamieszkałych na wsi wynosiła 34 osoby, które stanowiły 52,3% ogółu osób niepełnosprawnych.

Wyszczególnienie	Liczba osób w 2003 r.	Liczba osób w 2004 r.	Liczba osób w I półroczu 2005r.
Ogółem	63	60	65
Kobiety	20	26	31
Z ogółu zamieszkali na wsi	40	34	34

Źródło: Opracowanie własne PUP.

Analizując osoby niepełnosprawne wg stopni niepełnosprawności najliczniejszą grupę reprezentowały osoby posiadające lekki stopień niepełnosprawności.

Niepełnosprawni zarejestrowani wg stopnia niepełnosprawności w latach 2003, 2004, I półrocze 2005 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Liczba osób w 2003r.	Liczba osób w 2004r.	Liczba osób w 2005r.
Znaczny	3	3	3
Umiarkowany	10	9	7
Lekki	50	48	55
Ogółem	63	60	65

Źródło: Opracowanie własne PUP.

Jeżeli chodzi o strukturę wykształcenia osób niepełnosprawnych to na przestrzeni lat nie uległa ona większym zmianom i nadal najliczniejszą grupę reprezentowały osoby o niskim poziomie wykształcenia tj. gimnazjalne i poniżej oraz zasadnicze zawodowe.

Szczegółową strukturę osób niepełnosprawnych wg wykształcenia przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	2003		2004		2005	
	Liczba osób	Udział % do ogółu bezrobotnych	Liczba osób	Udział % do ogółu bezrobotnych		
Wyższe						
Srednie ogólne						
Policealne i średnie zawodowe						
Zasadnicze zawodowe						
Gimnazjalne i poniżej						
Ogółem			60	100	65	100

Źródło: Opracowanie własne PUP.

Sytuacja osób bezrobotnych na rynku pracy jest bez wątpienia niekorzystna. Wyraża się niskim poziomem aktywności zawodowej i relatywnie wysokim bezrobociem. Duży wpływ ma na to struktura populacji osób niepełnosprawnych według wieku i wykształcenia oraz poziom ich kwalifikacji zawodowych.

Dla porównania z danymi z Narodowego Spisu Powszechnego z 2002r. Współczynnik aktywności zawodowej w grupie wieku produkcyjnego w Polsce wynosił – 25,7 %.

- w powiecie wieruszowskim - 37,2 %
- w krajach UE - 40 – 50 %

Według badań OBOP z 2002r. tylko 5 % pracodawców wyraża zainteresowanie zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. Z drugiej strony pracodawcy na otwartym rynku nie są w ogóle przygotowani do

zatrudnienia niepełnosprawnych. Nie chodzi tu o nieprzystosowanie stanowiska pracy, lecz o lęk przed zatrudnieniem osoby niepełnosprawnej, która wydaje się pracodawcom kłopotliwą – mniej produktywną, mniej przydatną, więcej chorującą. Pracodawcom brakuje również wiedzy o ulgach związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne wg. wykształcenia.

Wyszczególnienie	Razem	% do ogółu niepełnosprawnych	Mężczyźni	Kobiety
Wyższe	70	1,4	46	19
Policealne	52	1,0	21	28
Średnie	619	12,5	328	291
Zawodowe	494	10,0	294	200
Ogólnokształcące	125	2,5	34	87
Zasadnicze zawodowe	955	19,23	627	328
Podstawowe ukończone	2593	52,2	1208	1385
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	531	10,7	202	329

* źródło : Narodowy Spis Powszechny 2002r.

- współczynnik wykształcenia wyższego wśród osób niepełnosprawnych w Polsce - 4,6
- w powiecie wierszowskim - 1,4
- współczynnik wykształcenia średniego i policealnego w powiecie wierszowskim - 14,9
- współczynnik wykształcenia zawodowego w powiecie wierszowskim - 19,2

Powyższe dane wskazują, że należy podjąć działania ukierunkowane na podniesienie wykształcenia i wzmocnienie kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych i to począwszy od dzieci po osoby dorosłe.

Partycypacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych jest również niska ze względu na ich barak samodzielności, brak przygotowania do życia w społeczeństwie.

Dotychczasowe działania samorządu i organizacji pozarządowych powiatu wierszowskiego na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U z 1997r. Nr 123 ze zmianami) do zadań powiatu należy:

1. Opracowanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
 - a) rehabilitacji społecznej
 - b) rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia
 - c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych
2. Współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowaniu i realizacji programów o których mowa w pkt 1,
3. Udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika i samorządu województwa oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie uchwalonych przez radę powiatu programów, o których mowa w pkt 1, oraz rocznej informacji z ich realizacji,
4. Uodejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności,
5. Opracowanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa,

6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób,

7. Dofinansowanie :

- a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- b) sportu, kultury, rekreacji, i turystyki osób niepełnosprawnych,
- c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.
- d) Likwidacja barier architektonicznych , w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- e) Rehabilitacji dzieci i młodzieży,

8. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,

9. Pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie,

10. Kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej,

11. Współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikających z odrębnych przepisów,

12. Doradztwo organizacyjno – prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne,

13. Współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych

Zadanie te są realizowane przez PCPR w zakresie rehabilitacji społecznej oraz PUP w zakresie rehabilitacji zawodowej.

Na realizację w/w zadań corocznie powiat otrzymuje dotacje ze środków PFRON zgodnie z algorytmem. Wysokość środków na realizację zadań w latach 2002 – 2005 przedstawia się następująco:

Lata	Ogółem	Zobowiązania wynikające z umów z lat poprzednich dotyczące tworzenia miejsc pracy, refundacja wynagrodzeń, WTZ.	Pozostałe środki
2002	832.509 zł.	632.531	199.978 zł.
2003	869.763 zł.	595.551	274.212 zł.
2004	992.576 zł.	679.200	313.376 zł.
2005	923.149 zł.	629.173	293.976 zł.

* źródło: Opracowanie własne PCPR.

REALIZACJA ZADAŃ ZE ŚRODKÓW PFRON.

•Sport, kultura, turystyka osób niepełnosprawnych

lata	Ilość umów	Kwota przyznana
2002	2	2.000 zł.
2003	1	4.200 zł.
2004	0	-----
2005	3	6.860 zł.

* źródło: Opracowanie własne PCPR

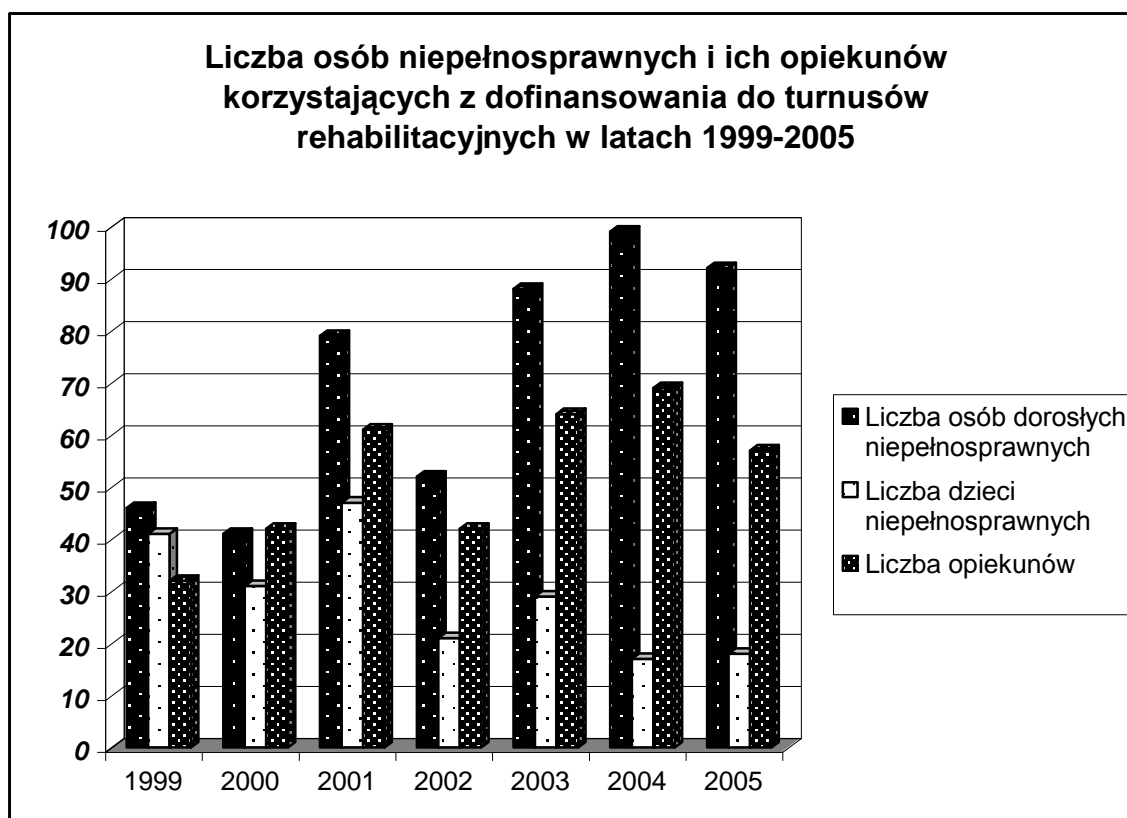
• Turnusy rehabilitacyjne

Lata	Ilość złożonych wniosków	Rezygnacja z przyznanego dofinansowania	Kwota przeznaczona na dofinansowanie w zł.
2002	91	18	57.421
2003	137	20	96.593
2004	132	16	90.853
2005	142	32	90.840

* źródło: Opracowanie własne PCPR

Zauważa się tendencję spadkową przy składaniu wniosków o dofinansowanie w turnusach rehabilitacyjnych zarówno dla rodzin i ich opiekunów.

Dla zobrazowania przedstawiono wykres dotyczący liczby osób i ich opiekunów korzystających z dofinansowania w latach 1999 – 2005.

• Bariery architektoniczne

Lata	Ilość złożonych wniosków	Realizacja wniosków	Kwota przyznana w zł.
2002	Zadanie nie było realizowane		
2003	9	6	42.231
2004	19	15	104.524
2005	12	8	58.217

* źródło: Opracowanie własne PCPR

Likwidacja barier architektonicznych polega głównie na dostosowaniu mieszkań do potrzeb osób niepełnosprawnych tj. wyrównywaniu podłogi, ułożenie posadzek antypoślizgowych, modernizacji łazienek, WC i ciągów komunikacyjnych.

- Barier w komunikowaniu się i techniczne.

Lata	Ilość złożonych wniosków	Liczba realizowanych wniosków	Kwota przyznana na realizację w zł.
2002	Zadanie nie było realizowane		
2003	13	12	20.546
2004	20	17	40.412
2005	23	23	61.033

* źródło : Opracowanie własne PCPR

Zadanie to głównie polega na dofinansowaniu zakupu programów i zestawów komputerowych, zakupu urządzeń ułatwiających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych.

- Zapotrzebowanie w przedmioty ortopedyczne.

Lata	Liczba wniosków	Kwota przyznana w zł.
2002	63	24.537#
2003	109	38.283
2004	145	42.268
2005	118	74.446

realizowane jako program „Drogowskaz”

* źródło : Opracowanie własne PCPR

W zakresie tego zadania dofinansowano głównie zakup pieluchomajtek, cewników, wózków inwalidzkich, aparatów słuchowych, materacy przeciw odleżynowych, parapodium, butów ortopedycznych. Obserwuje się coraz większe zainteresowanie tą formą pomocy.

- Sprzęt rehabilitacyjny

Lata	Liczba wniosków	Kwota przyznana w zł.
2002	Zadanie nie było realizowane	
2003	7	2.508
2004	7	7.731
2005	3	4.380

* źródło : Opracowanie własne PCPR

Obserwuje się małe zainteresowanie zakupem sprzętu rehabilitacyjnego przez osoby niepełnosprawne.

- Stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych.

Lata	Liczba umów	Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych	Kwota przyznana w zł.	Liczba osób niepełnosprawnych za które wypłacana była refundacja
------	-------------	---	-----------------------	--

1999	8	18	160.000	24
2000	4	5	66.941	31
2001	3	7	80.195	19
2002	2	3	92.805	14
2003	#	-----	-----	15
2004	#	-----	-----	12
2005	#	-----	-----	9

#Zmiana przepisów prawnych, zadania nie realizowane.

* źródło : Opracowanie własne PCPR

W ramach tworzonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych w roku 1999 podpisano 8 umów dla 18 osób niepełnosprawnych. Zmiana przepisów prawnych dotyczących tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych spowodowała znaczne zahamowania ich zatrudniania. Nowe przepisy w tym zakresie umożliwiają pracodawcom jedynie zwrot kosztów przystosowania miejsca pracy dla osoby niepełnosprawnej bez refundacji. W związku z powyższym pracodawcy nie przejawiają zainteresowania taką formą pomocy.

- Pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Lata	Ilość pożyczek obsługiwanych przez PCPR
2002	3
2003	3
2004	2
2005	1

* źródło : Opracowanie własne PCPR

Zadanie cieszy się małym zainteresowaniem ze strony osób niepełnosprawnych.

- Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ)

Na terenie powiatu funkcjonuje jeden WTZ prowadzony przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Wieruszowie.

W 2002 r. liczba uczestników WTZ wynosiła 35, od października 2003 rozszerzono działalność Warsztatów do 45 uczestników. WTZ przeznaczony jest dla osób niepełnosprawnych, które posiadają ważne orzeczenie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ze wskazaniem do terapii zajęciowej. Kwalifikacje osób do WTZ na podstawie orzeczeń dokonuje organizator placówki. WTZ realizuje swe zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej zmiernając do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika. Terapia ta niezbędna jest do uzyskania przez osobę niepełnosprawną możliwie niezależnego samodzielnego i aktywnego życia w środowisku na miarę indywidualnych możliwości

Lata	Kwota dofinansowania WTZ w zł.	Liczba uczestników WTZ
2002	492.660	35
2003	510.750	35 (od października 45)
2004	603.630	45
2005	603.630	45

* źródło : Opracowanie własne PCPR

- Szkolenia i przekwalifikowania dla osób niepełnosprawnych

Zadanie jest realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy

lata	Ilość osób	Kwota w zł.
------	------------	-------------

	niepełnosprawnych	
2002	-----	-----
2003	5	2.874
2004	7	10.645
2005	5	1.664

INNE ZADANIA REALIZOWANE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

- W związku z przystąpieniem Powiatu Wieruszowskiego do programu „Wyrównywania Różnic Między Regionami” na terenie powiatu udało się:

W 2004r

- zakupić mikrobus do przewozu osób niepełnosprawnych na potrzeby ŚDS w Osieku
- zakupić mikrobus do przewozu dzieci niepełnosprawnych przez Urząd Gminy w Galewicach
- przystosować obiekt do osób niepełnosprawnych w którym utworzono Ośrodek Rehabilitacji Diennej dla mieszkańców powiatu.

W 2005r.

- zakupić mikrobus do DPS Chróscin – Wieś
- zakupić mikrobus do Urzędu Gminy w Sokolnikach
- zlikwidować barierę architektoniczną dla osób niepełnosprawnych w Ośrodku Zdrowia w Łubnicach poprzez wybudowanie podjazdu.
- zlikwidować barierę architektoniczną w Zespole Szkół w Tyblach poprzez wybudowanie podjazdu, wyrównanie ciągów komunikacyjnych, wymianę drzwi w związku z utworzeniem oddziałów integracyjnych
- zlikwidować barierę architektoniczną w Ośrodku Zdrowia w Lututowie poprzez wybudowanie podjazdu.
- wyposażyć jedno miejsce pracy dla osoby niepełnosprawnej w Urzędzie Gminy Lututów.

- Na podstawie danych przekazanych przez Powiatowy Zespół Orzekania w Sieradzu wynika, że teren Powiatu Wieruszowskiego zamieszkuje 202 dzieci niepełnosprawnych.

Jedynymi placówkami edukacyjnymi dla tych dzieci są:

- Zespół Szkół Nr. 2 w Wieruszowie prowadzi trzy oddziały klas specjalnych (jeden poziom szkoły podstawowej, dwa oddziały gimnazjum oraz klasę życia)
- Zespół Szkół w Tyblach (jeden oddział integracyjny, klasa życia, klasa 4-6 w zakresie programu szkoły specjalnej)

Na terenie Powiatu brak przedszkoli integracyjnych, brak wczesnego poradnictwa.

Placówką wspierającą dzieci niepełnosprawne na terenie Powiatu jest ponadto Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, która udziela pomocy poprzez diagnozę, konsultacje, terapię, doradztwo i mediacje w środowisku zamieszkania.

- Środowiskowy Ośrodek Wspierania Dzieci i Młodzieży, prowadzone przez Stowarzyszenie Integracyjne „Klub Otwartych Serc” jedyny na terenie powiatu realizuje konsultacje dla rodziców, opiekunów dzieci młodzieży niepełnosprawnej. Konsultacjami objętych jest 73 dzieci.

- Dom Wczasów Dziecięcych Głaz – TPD w Głazie

Organizuje i prowadzi turnusy rehabilitacyjne, zajęcia z fizjoterapii i hipoterapii, organizuje integracyjne imprezy plenerowe.

- Na terenie powiatu prowadzone są dwa Domy Pomocy Społecznej Chróscin - Wieś, Chróscin – Zamek przeznaczone dla 162 osób przewlekle psychicznie chorych oraz jeden Środowiskowy Dom

Samopomocy w Osieku, przeznaczony dla 45 osób wymagających wsparcia.

- Na terenie powiatu działają dwa punkty użyczające sprzętu rehabilitacyjnego, jeden przy Stowarzyszeniu SI KOS w Wieruszowie, drugi przy Stowarzyszeniu „Pomocny Dom” w Chróście.
- Przy SI KOS działa Europejski Punkt Informacyjno Doradczy dla Osób niepełnosprawnych i Ich Rodzin
- Na terenie powiatu działa 5 organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych:
 - **Stowarzyszenie Integracyjne „Klub Otwartych Serc” w Wieruszowie**
 - **Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Wieruszowie**
 - **Stowarzyszenie „Pomocny Dom” przy DPS Chróście-Wieś**
 - **Stowarzyszenie „Arkadia” przy ŚDS w Osieku**
 - **Stowarzyszenie „Rodzina” w Lututowie**

4.6. UZALEŻNIENIA

Sprawami uzależnienia na terenie gmin i miasta Wieruszów zajmują się:

1. Pełnomocnicy Wójtów ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym 1 Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminne Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminne Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udzielają porad profilaktycznych dot. uzależnień:

- na temat leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych
- przeprowadzają kontrole w sklepach prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych
- kierują na leczenie odwykowe
- wydają opinie dot. sprzedaży alkoholu

W gminach corocznie opracowywane są Gminne Programy Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach tych programów realizowane są różnorodne programy profilaktyczne, które są ukierunkowane na młodzież, nauczycieli, rodziców oraz same grupy osób uzależnionych i ich rodzin.

2. Świetlice środowiskowe i socjoterapeutyczne

Na terenie powiatu wieruszowskiego znajdują się następujące świetlice środowiskowe i socjoterapeutyczne:

Gmina	Nazwa, adres	Prowadzona przez	Liczba miejsc	Liczba wychowanków	Kierownik
Wieruszów	Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza w Pieczyskach	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	28	28	p. Magdalena Gabas
	Świetlica Wychowawczo-Terapeutyczne w Mirkowie	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	45	45	p. Beata Żyłka
	Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza w Wyszanowie	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	25	25	p. Kamila Kukuła
	Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza w Lubczynie	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Lubczyna	40	40	p. Stefania Leszczyńska
	Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza w Polesiu	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Polesia	20	20	p. Zenon Mruc
	Świetlica Opiekuńczo-Terapeutyczna w Wieruszowie	Parafialny Oddział Akcji Katolickiej parafii św. Stanisława Bpa. I M.	40	40	p. Halina Strzelecka
Lututów	Świetlica Terapeutyczno-Rehabilitacyjna w Lututowie	Stowarzyszenie Integracyjne "Rodzina"	30	30	p. Barbara Chojka
Galewice	Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza w Białaszkach	Szkoła Podstawowa w Białaszkach	40	29	p. Renata Kardolińska
Sokolniki	Brak świetlic				
Czastary	Świetlica	Gminny Ośrodek Kultury	27	75	p. Jarosław Kubacki

Gmina	Nazwa, adres	Prowadzona przez	Liczba miejsc	Liczba wychowanków	Kierownik	
	Socjoterapeutyczna w Czastarach					
Łubnice	Świetlica Profilaktyczna w Łubnicach	Urząd Gminy	Nie określona	30	p. Marian Baniak	
	Świetlica Profilaktyczna w Wójcinie	Urząd Gminy	Nie określona	30	p. Jerzy Śmiałek	
	Świetlica Profilaktyczna w Dzieztkowicach	Urząd Gminy	Nie określona	30	p. Tomasz Znianiec	
	Świetlica Profilaktyczna w Kolonii Dzieztkowice	Urząd Gminy	Nie określona	25	p. Bożena Cała	
	Świetlica Profilaktyczna w Ludwinowie	Urząd Gminy	Nie określona	20	p. Agnieszka Panek	
Bolesławiec	Świetlica Socjoterapeutyczna w Bolesławcu z filiami w:	Urząd Gminy	25	25	p. Małgorzata Węgier	
			20	28		
			10	15		
			» Żdżarach			
			» Mieleszynie	10		10
			» Chróścinnie			

* źródło : Opracowanie własne PCPR

3.SP ZOZ Miejski Ośrodek Profilaktyki Terapii Uzależnień i Współuzależnień

Miejski Ośrodek Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współuzależnień rozpoczął działalność z dniem 01.01.2000r. Celem ośrodka jest udzielanie (bezpłatnych) świadczeń zdrowotnych z stosunku do osób z problemem uzależnienia i ich rodzin oraz promocja zdrowia.

Zadaniem ośrodka jest profilaktyka, terapia i rehabilitacja w zakresie uzależnień od alkoholu, narkotyków i leków.

W skład ośrodka wchodzi:

- Poradnia Leczenia Uzależnień
- Poradnia Leczenia Współuzależnień
- Pracownia Profilaktyki
- Punkt Informacyjny Przeciwdziałania Przemocy

Ze świadczeń zdrowotnych ośrodka mogą korzystać osoby:

- zgłaszające się same
- kierowane przez Gminne Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- kierowane przez Sąd Rodzinny
- po leczeniu szpitalnym w całodobowym oddziale leczenia odwykowego
- kierowane przez lekarza

Ośrodek jest czynny w poniedziałek i piątek w godzinach 9.00 – 20.00 we wtorek, środę i czwartek w godzinach 9.00 -19.00.

W 20023 roku z usług ośrodka skorzystało 141 osób, uzależnionych – 85 w współuzależnionych - 56. Wyżej wymienione osoby pochodziły z terenu całego powiatu.

W 2004 roku z pomocy ośrodka skorzystało 121 osób, w tym 70 osób uzależnionych i 51 osób współuzależnionych. Wykonano 1.795 usług zdrowotnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych – uczestników ośrodka.

Osoby korzystające z usług ośrodka pochodziły z następujących gmin:

- Bolesławiec – 3 osoby uzależnione
- Czastary – 4 osoby uzależnione
- Galewice – 6 osób uzależnionych i 5 osób współuzależnionych
- Sokolniki – 7 osób uzależnionych i 4 osoby współuzależnione
- Lututów – 2 osoby uzależnione
- Łubnice – 2 osoby uzależnione i 1 osoba współuzależniona
- Wieruszów – 46 osób uzależnionych i 41 osób współuzależnionych

4. Komenda Powiatowa Policji

Wśród podstawowych uwarunkowań wpływających na istnienie zjawiska alkoholizmu Policja ujawnia uwarunkowania biologiczne i społeczne oraz psychologiczne.

Szacunkowo w 2004 roku Policja określiła iż 55% działań tutejszej jednostki miał związek ze zdarzeniami, których przyczyną był alkohol.

W ramach działań profilaktycznych Policja:

- prowadzi pogadanki, rozmowy indywidualne, profilaktyczno-ostrzegawcze,
- ścisłą współpracę z Gminnymi Komisjami ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, PCPR, szkołami i Miejskim Ośrodkiem Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współuzależnień

W 2003 roku Policja przeprowadziła 22 kontrole placówek handlowych. Sporządzono 14 wniosków za sprzedaż alkoholu nieletnim. Odnotowano 2 przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z udziałem nieletnich.

W 2004 roku przeprowadzono 27 kontroli placówek handlowych, kontrolowano handel obwoźny, sporządzono 1 wniosek o ukaranie, nałożono 21 mandatów karnych na kwotę 800 złotych. Odnotowano 3 przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z udziałem nieletnich.

W celu ograniczenia patologii społecznej oraz demoralizacji i przestępczości nieletnich został wdrożony Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społeczeństwa i Przestępczości wśród Dzieci i Młodzieży.

W roku bieżącym tj. 30.09.2005r. Policja ujawniła 40 przypadków naruszenia zakazu spożywania alkoholu. Ukarano 37 osób poprzez nałożenie mandatu karnego. Skierowano 3 wnioski o ukaranie do Sądu Grodzkiego. Ujawniono 196 przestępstw kierowania pojazdu w stanie nietrzeźwości.

5. Szkoły, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna

Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w zakresie profilaktyki uzależnień prowadzi szereg działań na terenie powiatu. I tak w roku w 2003 roku skierowała:

-do uczniów np.

Program profilaktyczny “ TAK CZY NIE”, “Przybij piątkę”

Warsztaty “ Uzależnienia – NIE”

-do nauczycieli

“ Jak sobie radzić z prowokacyjnym zachowaniem uczniów”

“ Jak sobie radzić z agresją uczniów”

-do rodziców

“ Jak sobie radzić z agresją dzieci”

“Narkotyki, alkohol, papierosy – prawdy i mity o uzależnieniach”

Poradnia brała udział w akcji organizowanej przez Sanepid "Rzuć palenie razem z nami". Prowadzi indywidualne porady i konsultacje.

Również w roku 2004 prowadziła szereg działań profilaktycznych:

- konsultacje dla młodzieży
- konsultacje i porady dla rodziców
- programy profilaktyczne "Tak czy nie" dla młodzieży klas VI szkoły podstawowej w Teklinowie
- zajęcia dla uczniów klas VI szkoły podstawowej - "Mity o uzależnieniach"
- zajęcia dla uczniów klas VI szkoły podstawowej i klasy I gimnazjum "Narkomania, przyczyny, działanie, skutki zażywania narkotyków"
- socjoterapeutyczne z elementem profilaktyki uzależnień i patologii zachowań – około 60 osób
- profilaktyka zachowań agresywnych klasy IV – VI szkoły podstawowej
- zajęcia dla uczniów Internatu Zespołu Szkół Rolniczych w Lututowie - "Profilaktyka uzależnienia alkoholowego"

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Wieruszowie prowadzony jest program profilaktyczny "Bezpieczna Szkoła". W ramach tegoż programu wprowadzono identyfikatory dla uczniów i pracowników szkoły. W godzinach popołudniowych teren szkoły został objęty ochroną przez pracowników firmy ochroniarskiej. Ponadto odbywają się spotkania z dzielnicowym w celu omawiania problemów jakie mogą uniknąć w przypadku konfliktu z prawem, bezmyślnie ulegając namowom innych.

W Zespole Szkół Rolniczych w Lututowie został przeprowadzony za pomocą ankiet wywiad na temat poczucia bezpieczeństwa, na podstawie których wyciągnięto wnioski do dalszych działań

Umiejętności psychologiczne takiej jak: kształtowanie poczucia własnej wartości, radzenie sobie z emocjami i uczuciami, były rozwijane na lekcjach wychowawczych oraz na lekcjach wychowania do życia w rodzinie. Ponadto przeprowadzono wśród uczniów klas maturalnych program edukacyjno-terapeutyczny "stres pod kontrolą". W zajęciach wzięło udział 118 osób. Również rodzice maturzystów otrzymali informacje na temat radzenia sobie ze stresem.

W ramach profilaktyki uzależnień młodzież uczestniczyła w przedstawieniu "Sekty", na zajęciach uświadamialiśmy młodzieży zagrożenia związane z uzależnieniami, Uczniowie oraz rodzice mają stały dostęp do informacji dotyczących instytucji i organizacji, do których można zwrócić się o pomoc. Informacje te znajdują się na tablicach umieszczonych w szkole i internacie.

6. Grupy samopomocowe i organizacje pozarządowe

Na terenie Wieruszowa znajdują się następujące grupy i organizacje:

- AA "Harmonia" - dla osób uzależnionych
- Al-anon "Izabela"- dla osób współuzależnionych
- Alateen "Zaufanie" - dla dzieci osób uzależnionych

Galewice – grupa wsparcia Jutrzenka - 15 osób

Bolesławiec – grupa AA "Azymut"

Stowarzyszenie Trzeźwościowe "Wierusz"

Stowarzyszenie Profilaktyczne "Alternatywa" - prowadzi Świetlicę Socjoterapeutyczną dla 40 dzieci zagrożonych patologią z terenu powiatu.

4.7. PRZEMOC W RODZINIE

Rok	Ilość przeprowadzonych interwencji domowych	Stwierdzony fakt przemocy	Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	Informacje przesłane do GOPS	Wszczęte postępowania przygotowawcze z art. 207 kk	Informacje przesłane do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2002	296	21	21	7	51	12
2003	485	61	19	11		11
2004	561	61	24	21	10	18
2005-01.01-30.09	525	299	28	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne PCPR

W związku z programem "Niebieskie Karty" osoby pokrzywdzone otrzymują bezpośrednią pomoc ze strony Policji oraz szczegółową informację o swoich prawach, efektami tego programu są wszczęte postępowania karne, ujawnione i zgłoszone podczas przeprowadzanych interwencji oraz przesyłane informacje do odpowiednich służb społecznych. Dzięki programowi "Niebieskie karty" ujawniono następującą liczbę ofiar przemocy w podziale na dorosłych i dzieci:

	2002	2003	2004
OGÓŁEM	52	43	37
dorośli	29	24	28
dzieci	23	19	12

Źródło: Opracowanie własne PCPR

W badanym okresie nie stwierdzono zjawiska "fali", nie odebrano żadnego zgłoszenia od dyrektorów, pedagogów lub nauczycieli.

- Przy Miejskim Ośrodku Terapii, profilaktyki, Uzależnień i Współzależnień działa Punkt Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W 2003 roku do Punktu zgłosiły się 32 osoby w podziale na następujące gminy:

- Wieruszów – 20osób
- Bolesławiec – 2 osoby
- Sokolniki – 40osoby
- Galewice – 4 osoby
- Lututów- 2 osoby

Z informacji uzyskanych przez Ośrodek wynika, że w 2003 roku w w/w punkcie udzielono 151 konsultacji i porad. Od czerwca 2003 roku na terenie Miasta i Gminy Wieruszów działa grupa wsparcia kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie "Podaj rękę". Spotkania grupy odbywają się co dwa tygodnie w sali katechetycznej przy Parafii Św. Ducha. W grudniu 2003 roku MGOPS w Wieruszowie opracował projekt pokój hostelowy dla kobiet dotkniętych przemocą pod nazwą "Dom pod parasolem". Mieszkanie to czynne jest przez całą dobę, mieści się w Klubie Sportowym "Prosna", przy ulicy Sportowej. Przeznaczona jest dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie.

- Poradnia psychologiczno- pedagogiczna prowadzi w ramach terapii rodzin, indywidualną pracę z dzieckiem dotkniętym przemocą i inne rodzaje terapii.
- W 2003 roku PCPR przeprowadziło 17 interwencji kryzysowych, w 2004 roku 8, natomiast w roku 2005 – 24. Najczęstszymi przyczynami pomocy były:

- pobicie,
- przemoc fizyczna psychiczna,

- pomoc finansowa oraz pozafinansowa
- udzielenie informacji

4.8. PRZESTĘPCZOŚĆ NIELETNICH

W 2002 roku na terenie powiatu wierszowskiego 40 nieletnich popełniło 30 czynów karalnych. Kategorie przestępstw najczęściej popełnianych to:

- kradzież z włamaniem – 13
- rozboje i wymuszenia rozbójnicze – 7
- kradzież mienia- 3
- bójka- pobicie – 1
- inne – 6

Do Sądu Rodzinnego i Nieletnich przesłano 2 postępowania w sprawach o wykroczenia. Przystępczość w porównaniu z rokiem 2001 spadła o 56,52%. Udział nieletnich w ogólnej liczbie przestępstw wyniósł 3,21%.

W 2003 roku 46 nieletnich popełniło 35 czynów karalnych. Kategorie przestępstw najczęściej popełnianych to:

- rozboje wymuszenia rozbójnicze – 8
- kradzież mienia – 6
- kradzież z włamaniem – 6
- uszkodzenie rzeczy – 4
- przestępstwa narkotykowe – 2
- inne – 9

Do Sądu Rodzinnego i Nieletnich wpłynęło 12 postępowania w sprawach o wykroczenie. Zarejestrowano wzrost przestępczości o 3,88% w porównaniu z rokiem 2002. Udział nieletnich w ogólnej liczbie przestępstw wyniósł 3,41%.

W 2004 roku 23 osoby nieletnie popełniły 20 czynów karalnych. W porównaniu z rokiem 2003 nastąpił spadek przestępczości o 42,85%. Procentowy udział nieletnich w ogólnej liczbie przestępstw wyniósł 3,88%.

Kategorie przestępstw najczęściej popełnianych to:

- kradzież z włamaniem – 4
- rozboje i wymuszenia rozbójnicze – 3
- kradzież mienia – 2
- uszkodzenie rzeczy – 1
- przestępstwa narkotykowe – 3
- fałszerstwo- 3
- inne - 4

Do Sądu Rodzinnego i Nieletnich wpłynęły 4 postępowania w sprawach o wykroczenie.

W okresie od 01.01.2005r. do 30.09.2005r. nieletnich popełnili 17 czynów karalnych takich jak:

- kradzież – 7
- kradzież z włamaniem – 4
- uszkodzenie mienia - 2
- fałszerstwo - 2
- inne o charakterze kryminalnym - 1
- inne o charakterze gospodarczym – 1

Nieletni sprawcy czynów karalnych to osoby płci męskiej i żeńskiej ze zdecydowaną przewagą płci męskiej, w wieku od 13 do 17 lat. Sprawcy ci działają w większości pojedynczo, rzadziej w grupach, są też przypadki udziału w czynach przestępczych nieletnich wspólnie z osobami które ukończyły 17 lat.

W celu ograniczenia patologii oraz demoralizacji i przestępczości nieletnich został wdrożony Program Zapobiegania Niedostosowania Społecznego i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży.

5. ANALIZA SWOT PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.

Uwarunkowanie rozwoju - analiza sił i słabości, szans i zagrożeń regionu (analiza SWOT).

Ten etap to ocena wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwoju, którą dokonuje się za pomocą analizy SWOT. Metoda ta polega na identyfikacji atutów i słabości w układzie lokalnym oraz szans i zagrożeń powiatu w układzie zewnętrznym.

Poszczególne kategorie analizy SWOT definiowane są następująco:

SILA - zjawisko pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju lokalnego, na występowanie którego bezpośredni wpływ ma sam układ lokalny (władze samorządowe, społeczność lokalna, instytucje)

SŁABOŚĆ – zjawisko ograniczające możliwości rozwoju, na które bezpośredni wpływ mają lokalni aktorzy.

SZANSA – zjawisko korzystne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju, występowanie, którego jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego oddziaływania układu lokalnego;

ZAROŻENIE – zjawisko negatywne z punktu widzenia rozwoju jednostki terytorialnej, na które lokalny układ społeczno – gospodarczy nie ma możliwości wpływu.

OBSZAR	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY	SZANSE	ZAGROŻENIA
RODZINA	<ul style="list-style-type: none"> - gminy wypłacają świadczenia rodzinne - GOPS wypłaca zasiłki dla rodzin znajdujących się w okresowych trudnościach - GOPS prowadzi dożywianie dzieci w szkołach - PCPR zajmuje się dziećmi pozostawionymi bez opieki poprzez umieszczenie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych rodzinach zastępczych - PCPR współpracuje z Ośrodkiem Adopcyjno-Opiekuńczymi w Sieradzu - PCPR prowadzi proces usamodzielniania wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze, rodziny zastępcze, zakłady poprawcze, ośrodki szkolno- wychowawcze itp. 	<ul style="list-style-type: none"> - brak terapii rodzin w przypadku pojawiających się problemów - brak chętnych do tworzenia nowych rodzin zastępczych np.zawodowych, pogotowia opiekuńczego - brak całodobowych placówek opiekuńczo- wychowawczych na terenie powiatu np. Rodzinnego domu dziecka - brak pracy socjalnej z rodzinami naturalnymi, z rodzin w których odebrano dzieci do placówek lub rodzin zastępczych - brak środków na pomoc rodzinie - brak specjalistów do pracy z rodziną 	<ul style="list-style-type: none"> - umożliwienie rodzinom prowadzenia pełnej terapii - utworzenie pogotowia rodzinnego - utworzenie rodzinnego domu dziecka 	<ul style="list-style-type: none"> - brak pomocy odpowiednich specjalistów powodujące pogłębienie się problemów - pogłębienie się patologii - pogłębianie pomocy instytucjonalnej dla dzieci pozbawionych opieki , co pociąga wzrost kosztów opieki nad dziećmi

OBSZAR	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY	SZANSE	ZAGROŻENIA
ZDROWIE I USŁUGI OPIEKUŃCZE	<ul style="list-style-type: none"> - dobrze rozwinięta sieć placówek lecznictwa podstawowej opieki zdrowotnej - SPZOZ – szpital prowadzi oddziały: <ul style="list-style-type: none"> * wewnętrzny * ginekologiczno- położniczy * dziecięcy i noworodkowy * oddział opieki długoterminowej * Zakład Opiekuńczo-Lecznicy (ZOL) * Ośrodek Rehabilitacji Diennej * hospicjum domowe * pielęgniarska opieka długoterminowa - dobrze rozwinięta diagnostyka laboratoryjna: RTG, USG, EKG, Pracownia endoskopii - poradnie specjalistyczne: chorób płuc i gruźlicy, dermatologiczne, zdrowia psychicznego, chirurgiczna, ortopedyczna, neurologiczna, poradnia K, - Środowiskowy Dom Samopomocy - 2 Domy Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych 	<ul style="list-style-type: none"> - bardzo słaby dostęp do specjalistów - brak środków na sprzęt diagnostyczny - mała konkurencja w służbie zdrowia - brak domów opieki dla ludzi starych, chorych przewlekle - słabe działania profilaktyczne prowadzone przez służby medyczne (profilaktyka zawałów serca, zachorowania na raka) - brak lekarzy stomatologów - brak poradni specjalistycznych z zakresu chorób nowotworowych 	<ul style="list-style-type: none"> - pozyskanie środków zewnętrznych na wyposażenie placówek zdrowia - tworzenie placówek wsparcia dla ludzi starych - stworzenie sieci usług opiekuńczych - otwarcie poradni specjalistycznych z zakresu chorób nowotworowych 	<ul style="list-style-type: none"> - odpływ pacjentów do innych powiatów - brak prawidłowej polityki zdrowotnej - brak prawidłowej polityki w stosunku do ludzi starych

OBSZAR	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY	SZANSE	ZAGROŻENIA
EDUKACJA	<ul style="list-style-type: none"> - zakorzenione tradycje podmiotowego traktowania uczniów - potencjał ludzki – kwalifikacje nauczycieli - dążenie do uzyskania kolejnych stopni awansu zawodowego - zaangażowanie nauczycieli - budowanie partnerskich relacji z młodzieżą - przychylność nauczycieli do integracji z UE - tradycja lokalna - szeroka gama zajęć pozalekcyjnych z różnych dyscyplin - liczny udział uczniów w konkursach, zawodach sportowo-artystycznych - szkoły rozwijają działalność związaną z regionalizmem i ekologią - w części szkół na terenie powiatu, dobre zaplecze do prowadzenia zajęć sportowych (np. Wieruszów, Bolesławiec) - organizowanie imprez środowiskowych np. festynów 	<ul style="list-style-type: none"> - w wielu placówkach oświatowych jest słabe wyposażenie w pomoce dydaktyczne - brak wystarczających środków na realizację celów edukacyjnych - opór części nauczycieli i rodziców przed zmianami - niż demograficzny - niewystarczająca ilość sprzętu komputerowego i w wielu placówkach brak stałego łącza internetowego - brak wrażliwości społecznej na problemy drugiego człowieka - nie w pełni wykorzystane zasoby ludzkie - brak kompleksowego pomiaru osiągnięć uczniów prowadzonych przez wszystkich nauczycieli - brak środków finansowych na przeprowadzenie kompleksowych remontów w szkołach - brak nauczycieli do języków obcych - w części gmin, w szkołach występuje nauczanie łączone w klasach - w części gmin brak sal gimnastycznych (np. Czastary, Galewice) - brak własnych środków transportu (autobus szkolny) - nie wystarczająca ilość zajęć wyrównawczych - w szkołach brak specjalistów: logopedów, psychologów, pedagogów - brak pracowników w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej 	<ul style="list-style-type: none"> - możliwości korzystania ze środków UE - dostęp do wiedzy i doświadczeń państw UE - otwarcie rynku UE - partnerstwo ze szkołami w UE - rozwój technologii informatycznej - doposażenie i unowocześnianie szkół w pomoce dydaktyczne - pomoc społeczna dla uczniów - budowa sieci współpracy szkół z innymi instytucjami powiatu, województwa - coraz większa mobilność nauczycieli - zaangażowanie rodziców w działalność szkół - rozwój różnorodnych ruchów i nieformalnych organizacji młodzieżowych - wzrost czytelnictwa - niż demograficzny – racjonalizacja liczebności klas 	<ul style="list-style-type: none"> - niż demograficzny (zmniejsza się liczba uczniów) - upadek autorytetów – autorytet nauczyciela - narastanie patologii społecznych – łatwy dostęp do używek, coraz więcej agresji wśród uczniów - zagrożenia związane z likwidacją szkół wiejskich - niska subwencja oświatowa na rozwój edukacji - zwolnienia nauczycieli - brak właściwej opieki medycznej i stomatologicznej w szkołach

OBSZAR	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY	SZANSE	ZAGROŻENIA
BEZROBOCIE	<ul style="list-style-type: none"> - efektywna współpraca z partnerami rynku pracy - stosowanie 	<ul style="list-style-type: none"> - wysoki odsetek ludności utrzymującej się z pracy w rolnictwie - wysoki odsetek w grupie bezrobotnych ludzi w wieku młodym, mobilnym i z niskim poziomem wykształcenia 	<ul style="list-style-type: none"> - pojawienie się ofert zagranicznych - korzystanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego co umożliwia 	<ul style="list-style-type: none"> - malejące zainteresowanie inwestorów i pracodawców zatrudnianiem osób o niskim poziomie wykształcenia

instrumentów rynku pracy i stworzenie korzystnych warunków dla powstawania i rozwoju przedsiębiorczości	-zbyt mała aktywność ludności wiejskiej w poszukiwaniu pracy	wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych	-zbyt mała aktywność ludności wiejskiej w poszukiwaniu pracy -migracje osób o wysokich kwalifikacjach co świadczy o spadającej atrakcyjności powiatowego rynku pracy
---	--	---	---

OBSZAR	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY	SZANSE	ZAGROŻENIA
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	<p>- dostępność placówek opieki społecznej:</p> <p>GOPS- przyznawanie zasiłków</p> <p>PCPR dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych, likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych, sprzętu ortopedycznego, oraz zorganizowania sportu, kultury i rekreacji, przystosowania miejsc pracy, udzielanie pożyczek</p> <p>-PUP: szkolenia i przekwalifikowania dla osób niepełnosprawnych</p> <p>-WTZ: opieka dla 45 osób niepełnosprawnych</p> <p>-ŚDS: dla 45 osób niepełnosprawnych,</p> <p>-Ośrodek rehabilitacyjny w Glazie</p> <p>- Zespół Szkół nr 2 w Wieruszowie z trzema oddziałami i klasą życia</p> <p>-Zespół Szkół w Tyblach oddział integracyjny, klasa życia</p> <p>- Coraz więcej placówek i instytucji dostosowuje swoje obiekty do potrzeb osób niepełnosprawnych</p> <p>-Sześć instytucji posiada samochody dostosowane do przewozu osób niepełnosprawnych</p>	<p>- Brak możliwości wyegzekwowania likwidacji barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej np. (BANK, Szkoły, sklepy)</p> <p>- brak skoordynowanych działań w zakresie usług transportowych na rzecz osób niepełnosprawnych</p> <p>- brak wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego</p> <p>- brak usług rehabilitacyjnych w domu osoby niepełnosprawnej</p> <p>- za mało placówek dziennego pobytu dla osób niepełnosprawnych</p> <p>-brak przedszkoli integracyjnych</p> <p>-brak oddziałów integracyjnych</p> <p>- słabe wykształcenie osób niepełnosprawnych</p> <p>- brak przygotowania zawodowego</p> <p>- obawa pracodawców przed zatrudnianiem osób niepełnosprawnych- stereotypy</p> <p>- mała mobilność osób niepełnosprawnych</p> <p>- niewystarczający przepływ informacji dla osób niepełnosprawnych w sprawach różnorodnych programów i rozwiązań prawnych dotyczących środowiska osób niepełnosprawnych</p>	<p>- pozyskanie funduszy na realizację programów ze środków UE</p> <p>-dobra współpraca placówek i instytucji działająca na rzecz osób niepełnosprawnych</p> <p>- organizacja oddziałów integracyjnych</p> <p>-zwiększenie ilości kursów doskonalenia zawodowego na rzecz osób niepeł.</p> <p>- pomoc pracodawcom w przystosowaniu miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych</p> <p>-realizacja zadań w ramach współpracy z sektorem pozarządowym oparta na zasadzie subsydiarności</p>	<p>- brak możliwości korzystania osób niepełnosprawnych z pełnego życia w społeczeństwie (izolacja i marginalizacja)</p> <p>- pogorszenia jakości życia osób niepełnosp.</p> <p>- brak kwalifikacji zawodowych wyklucza osoby niepełnosprawne z ubiegania się o pracę i usamodzielnienie się</p>

--	--	--	--	--

OBSZAR	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY	SZANSE	ZAGROŻENIA
UZALEŻNIENIA	<ul style="list-style-type: none"> - na terenie wszystkich gmin działają pełnomocnicy wójtów, burmistrza do spraw uzależnień - na terenie wszystkich gmin działają Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna realizuje szereg programów profilaktycznych dotyczących uzależnień - Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna prowadzi akcje informacyjne - Policja – przeprowadza pogadanki w szkołach dot. uzależnień - na terenie wszystkich gmin prowadzone są świetlice dla dzieci - działają grupy samopomocowe - GOPS-y wspierają rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> - brak skoordynowania działań wszystkich służb - brak zarejestrowanych świetlic – działań profesjonalnych z odpowiednią kadrami - brak informacji z poszczególnych gmin o problemach uzależnień brak monitorowania problemu na terenie powiatu - brak grup samopomocowych niektórych gmin - nie wystarczające działania związane z realizacją programów profilaktycznych w zakresie uzależnień. 	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzanie badań przez specjalistów zewnętrznych na terenie całego powiatu -pozyskanie do współpracy organizacji pozarządowych - pozyskanie środków unijnych na działania profilaktyczne 	<ul style="list-style-type: none"> - ukryty problem uzależnienia od narkotyków, spożycia alkoholu wśród coraz młodszych dzieci - zubożenie społeczeństwa i zagrożenia rozwoju patologii społecznych

	dotknięte uzależnieniami			
	- w Wieruszowie działa SP ZOZ MOPTUiW z usług którego korzystają wszystkie gminy			

OBSZAR	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY	SZANSE	ZAGROŻENIA
PRZEMOC W RODZINIE	<p>- przy SPZOZ MOPTUiW w Wieruszowie działa punkt informacyjny przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p> <p>- w każdej gminie przy GOPS-ach udzielana jest pomoc ofiarom przemocy – prowadzenie pracy socjalnej</p> <p>- w PCPR udzielana jest pomoc dla ofiar przemocy – prowadzenie pracy socjalnej, poradnictwo</p> <p>- w ramach CAL w Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wieruszowie działa:</p> <p>* pokój hostelowy – dla kobiet dotkniętych przemocą – tylko Wieruszów (Miasto i gmina)</p> <p>* grupa wsparcia dla kobiet</p>	<p>- brak wyspecjalizowanego ośrodka dla ofiar przemocy dla mieszkańców całego powiatu</p> <p>- brak specjalistów:</p> <p>* psychologów</p> <p>* terapeutów</p> <p>* prawników</p> <p>- brak skoordynowania działań wszystkich jednostek pomagających ofiarom</p> <p>- większa liczba dysfunkcji i patologii w rodzinach powodująca zwiększenie interwencji Policji.</p> <p>- brak miejsc pracy</p> <p>- brak większego</p>	<p>- możliwość udziału sfery pozarządowej w zaspokajaniu potrzeb w tym zakresie</p> <p>- pozyskanie środków zewnętrznych na utworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej (środki rządowe, unijne)</p>	<p>-upadek wartości rodziny</p> <p>-pogłębianie się patologii,</p> <p>-problem dotyczy coraz większej liczby rodzin</p>

dotkniętych przemocą "Podaj rękę"	zainteresowania problemem ze strony większości samorządów		
- Komenda Powiatowa Policji wraz z Zespołami Prewencji w poszczególnych gminach przeprowadzają interwencje domowe, zakładają niebieskie karty, informują inne instytucje o problemach zgłaszających podczas interwencji	- instytucje w sposób ogólny informują o możliwości uzyskania pomocy co zniechęca ofiary przemocy do podjęcia działań		

OBSZAR	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY	SZANSE	ZAGROŻENIA
PRZESTĘPCZOŚĆ	- wdrożono program Zapobiegania Niedostosoowania Społecznego i Przystępności wśród Dzieci i Młodzieży - Wdrożono Powiatowy Program Zapobiegania Przystępności Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli	- mała liczba etatów, co powoduje ograniczone możliwości w działaniach prewencyjnych - niedostateczna świadomość młodzieży zażywania środków odurzających - "brania prochów" aby dorównać rówieśnikom - brak nadzoru rodziców nad dziećmi	- współpraca ze szkołami, placówkami wychowawczymi i innymi instytucjami - przeprowadzania pogadarek i spotkań z dziećmi, młodzieżą, rodzicami i nauczycielami, dot. zagrożeń przestępczości i związanych z tym skutkami prawnymi - współpraca z jednostkami ościennymi oraz korzystania z policyjnych baz danych	- wzrost przestępczości tj. kradzieże, kradzieże z włamaniem, bójki i pobicia - wysoki poziom bezrobocia - dostępność do środków narkotycznych, co związane jest ze wzrostem przestępczości z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - brak zaangażowania rodziców w życie dzieci, rekompensata czasu - pieniędzmi

6.PROJEKTOWANIE STRATEGII.

6.1. Misja

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wskazuje na najważniejsze przedsięwzięcia, które w ramach swoich kompetencji Powiat musi wykonać. Zdajemy sobie sprawę, że rozwiązanie wielu problemów społecznych jest bardzo trudne, ale należy robić wszystko aby nie dopuszczać do ich pogłębiania, a przez systematyczne wsparcie w wielu obszarach minimalizować ich skutki. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie opera się na takich przesłankach jak:

- dokonanie wyboru obszarów i skupienie się na najważniejszych problemach w Powiecie
- współdziałaniu różnych instytucji, organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów społecznych
- lepsze wykorzystanie instytucji już istniejących

Mając powyższe przesłanki na uwadze została określona **misja**:

Pomoc Społeczna w Powiecie Wieruszowskim to spójny system wspierający rodziny, ograniczający skutki niekorzystnych zjawisk socjologicznych.

6.2. CELE STRATEGICZNE.

W celu realizacji przyjętej misji określono cele strategiczne, które są sformułowane w sposób ogólny, gdyż dotyczą wieloletniego horyzontu czasowego.

Cele operacyjne są pochodną celów strategicznych i zostały sformułowane w sposób bardziej szczegółowy, dotyczą krótszych okresów.

Dla realizacji misji przyjęto następujące cele strategiczne:

A) Zmniejszenie zjawisk wykluczenia społecznego i wzmocnienie rodziny

Przewidywane efekty:

- zwiększenie zaradności rodzin
- zmniejszenie liczby rodzin korzystających z systemu pomocy społecznej
- ograniczenie „kryzysów” w rodzinie

B) Ograniczenie zjawiska bezrobocia na terenie powiatu oraz aktywizacja osób bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem osób narażonych na wykluczenie społeczne.

Przewidywane efekty:

- zmniejszenie liczby osób bezrobotnych
- zwiększenie miejsc pracy
- wzrost szkoleń zawodowych

C) Wyrównywanie szans edukacyjnych, zawodowych i zdrowotnych osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym.

Przewidywane efekty:

- zwiększenie dostępności do informacji i edukacji dla osób niepełnosprawnych
- zwiększenie usług rehabilitacyjnych w społeczności lokalnej
- likwidacja barier architektonicznych i społecznych
- zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych
- zwiększenie wiedzy o niepełnosprawności

6.3. PROGRAMY REALIZACYJNE.

W celu zrealizowania celów strategicznych sprecyzowano cele operacyjne i przypisano im zadania do wykonania. Tworzą one programy realizacyjne dla poszczególnych celów strategicznych.

Lp.	Wyszczególnienie	Odpowiedzialny/ współodpowiedzialny	Zróżdła finansowania	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
A	Cel strategiczny: Zmniejszenie zjawisk wykluczenia społecznego i wzmocnienie rodziny										
1A	Cel operacyjny: Zbudowanie systemu wsparcia dla osób i rodzin										
1.1	Prowadzenie szeroko pojętego poradnictwa rodzinnego(usługi poradnicze wspierające, edukacyjne)	-Poradnia Psych.- Pedagog. -PCPR - Organizacje pozarządowe	Środki własne powiatu, pomocowe i pozarządowe	X	X	X	X	X	X	X	X
1.2	Utworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej	-PCPR	Środki własne powiatu i rządowe	X	X						
1.3	Prowadzenie terapii rodzinnej i osób	-Ośrodek Interwencji kryzysowej	Środki własne powiatu i pomocowe								

					X	X	X	X	X	X	X
1.4	Rozwijanie rodzinnych form opieki zastępczej	-PCPR	Środki własne powiatu	X	X	X	X	X	X	X	X
1.5	Prowadzenie grup wsparcia dla osób i rodzin z określonymi problemami	-PCPR -Poradnia Psych.- Pedag. -SP ZOZ -Szkoły -Organizacje pozarządowe	Środki własne, pomocowe i środki pozarządowe	X	X	X	X	X	X	X	X
1.6	Tworzenie partnerstw pomiędzy sektorem publicznym a pozarządowym, realizacja wspólnych projektów na rzecz rodzin.	- PCPR -Poradnia Psych.- Ped. -PUP - SP ZOZ - Szkoły -GOPS -organizacje pozarządowe i kościelne	Środki własne gmin, powiatu, pozarządowe, pomocowe	X	X	X	X	X	X	X	X
2A	Cel operacyjny: Zapobieganie przestępczości, demoralizacji i nadużywaniu substancji psychoaktywnych przez młodzież										
2.1	Wprowadzenie poradnictwa dla dzieci i młodzieży w placówkach edukacyjnych	-Szkoły - Poradnia Psych.- Pedag.	Środki własne gmin i powiatu	X	X	X	X	X	X	X	X
2.2	Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych z zakresu uzależnień	- Szkoły -Poradnia Psych.- Pedag. -Komenda Powiatowa Policji	Środki własne gmin i powiatu, rządowe, pomocowe.	X	X	X	X	X	X	X	X
2.3	Szkolenia pracowników zajmujących się problemami uzależnień	-Szkoły -Poradnia Psych.- Pedag. -Komenda Powiatowa Policji	Środki własne gmin i powiatu, rządowe, pomocowe	X	X	X	X	X	X	X	X
2.4	Tworzenie dla dzieci i młodzieży placówek wsparcia dziennego	- PCPR -GOPS -Organizacje pozarządowe	Środki własne gmin, powiatu, pozarządowe.	X	X	X	X	X	X	X	X
2.5	Zwiększenie oferty usług sportowo rekreacyjnych i kulturalnych dla dzieci i młodzieży	-Szkoły - Wieruszowski Dom Kultury - Gminne Ośrodki Kultury	Środki własne gmin, powiatu, pozarządowe, pomocowe.	X	X	X	X	X	X	X	X
2.6	Tworzenie programów bezpieczeństwa i porządku publicznego	- Komenda Powiatowa Policji	- Środki rządowe, własne	X	X	X	X	X	X	X	X
2.8	Umożliwienie młodzieży współpracy z instytucjami socjalnymi (rozwój wolontariatu)	-DPS -WTZ -SDS -PCPR -Poradnia Psych.- Pedag.	Środki własne powiatu, pomocowe, pozarządowe	X	X	X	X	X	X	X	X
3A	Cel operacyjny: Zapewnienie mieszkańcom powiatu wieruszowskiego korzystania z szerszej gamy usług medycznych i opiekuńczych										
3.1	Promocja i rozwój środowiskowych form wsparcia dla ludzi starszych(placówki wsparcia dziennego)	-PCPR -GOPS -Organizacje pozarządowe	Środki własne powiatu, gminy ,środki pozarządowe, pomocowe	X	X	X	X	X	X	X	X
3.2	Rozbudowanie usług	Gminy i powiat	Środki własne gmin i								

	wspomagających (transport, gastronomia)		powiatu, pozarządowe i pomocowe.	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.3	Utworzenie na terenie powiatu placówki całodobowej (np. DPS dla ludzi chorych somatycznie, ludzi starych)	-PCPR	Środki własne powiatu, rządowe.			X	X					
3.4	Zwiększenie usług, zdrowotnych, specjalistycznych w zakresie opieki psychiatrycznej, diabetologicznej, urologicznej, dermatologicznej, kardiologicznej, onkologicznej.	- SP ZOZ	Środki rządowe, własne powiatu, fundusze prywatne.	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.5	Zwiększenie opieki medycznej w szkołach, w tym opieki stomatologicznej	-gminy i powiat	Środki własne gminy i powiatu, rządowe	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4A	Cel operacyjny: Podniesienie poziomu edukacji na terenie powiatu wieruszowskiego											
4.1	Unowocześnianie i doposażanie szkół w pomoce dydaktyczne	-gminy i powiat	Środki własne gminy i powiatu, rządowe, pomocowe.	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.2	Dostęp wszystkich placówek oświatowych do stałego łącza internetowego	- gminy i powiat	- Środki własne gminy i powiatu, rządowe, pomocowe	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.3	Rozwój bazy sportowej przy placówkach oświatowych	-gmina, powiat	Środki własne gminy i powiatu, rządowe, pomocowe.	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.4	Podniesienie warunków do nauczania (modernizacja bazy szkolnej, termomodernizacja, ekologiczne źródła opalania itp.)	- gmina i powiat	Środki własne gminy i powiatu, rządowe, pomocowe	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.5	Kształcenie kadry pedagogicznej	-szkoły	Środki własne gmin i powiatu, pomocowe.	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.6	Nawiązanie kontaktów, celem wymiany doświadczeń ze szkołami z terenu UE	-szkoły	Środki własne gmin i powiatu, pomocowe.	X	X	X	X	X	X	X	X	X
B	Cel strategiczny: Ograniczenie zjawiska bezrobocia na terenie powiatu oraz aktywizacja bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem osób narażonych na wykluczenie społeczne.											
1B	Cel operacyjny: Działanie w zakresie motywowania do poszukiwania pracy											
1.1	Aktywizacja osób bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem grup narażonych na wykluczenie	-PUP	Środki Funduszu Pracy	X	X	X	X	X	X	X	X	X
1.2	Tworzenie ścieżek umożliwiających podejmowanie pracy w ramach różnych form (EURES, samozatrudnienie, pośrednictwo pracy)	-PUP	Środki Funduszu Pracy	X	X	X	X	X	X	X	X	X

2B	Cel operacyjny: Podnoszenie i dostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy.										
2.1	Organizowanie szkoleń i kursów w zakresie przekwalifikowania i doskonalenia zawodowego- rozwijanie i promowanie różnych form nabywania nowych i zmiany posiadanych kwalifikacji	-PUP	Środki Funduszu Pracy	X	X	X	X	X	X	X	X
2.2	Prowadzenie poradnictwa zawodowego (dla bezrobotnych, absolwentów gimnazjów)	-PUP	Środki Funduszu Pracy	X	X	X	X	X	X	X	X
3B	Cel operacyjny: Działania w zakresie tworzenie nowych i alternatywnych miejsc pracy										
3.1	Wspieranie osób tworzących miejsca pracy i podejmujących działalność gospodarczą poprzez dofinansowanie z FP nowych miejsc pracy	-PUP	Środki Funduszu Pracy	X	X	X	X	X	X	X	X
3.2	Wspieranie działań mających na celu zmianę kwalifikacji oraz dostosowanie ich do wymagań rynku pracy	-PUP	Środki Funduszu Pracy	X	X	X	X	X	X	X	X
C	Cel strategiczny: Wyrównywanie szans edukacyjnych, zawodowych i zdrowotnych osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym.										
1C	Cel operacyjny: Zwiększenie ilości usług stacjonarnych świadczonych dla osób niepełnosprawnych przez instytucje, stowarzyszenia i fundacje.										
1.1	Zwiększenie ilości placówek terapeutycznych, rehabilitacyjnych i wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych	- gminy i powiat, organizacje pozarządowe	- Środki własne gminy i powiatu, rządowe, pozarządowe i pomocowe	X	X	X	X	X	X	X	X
1.2	Utworzenie Zakładu Aktywizacji Zawodowej (ZAZ)	-PCPR, powiat, organizacje pozarządowe	Środki własne powiatu, rządowe, pozarządowe, pomocowe.	X	X						
1.3	Zwiększenie placówek edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	- gmina i powiat	Środki własne gminy i powiatu, rządowe, pomocowe	X	X	X	X	X	X	X	X
1.4	Utworzenie nowych wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, ortopedycznego i pomocniczego	-powiat, organizacje pozarządowe	Środki własne powiatu, pomocowe, pozarządowe.	X	X	X	X	X	X	X	X
1.5	Tworzenie miejsc pracy na chronionym i otwartym rynku pracy	-powiat, gminy	Środki własne powiatu, gminy, rządowe, pomocowe.	X	X	X	X	X	X	X	X
2C	Cel operacyjny: Likwidacja barier wobec osób niepełnosprawnych										
2.1	Skoordynowanie działań dotyczących transportu osób niepełnosprawnych na bazie posiadanego taboru samochodowego	- gminy i powiat, organizacje pozarządowe	- Środki własne gminy i powiatu, pozarządowe	X	X	X	X	X	X	X	X
2.2	Łamanie barier architektonicznych w placówkach użyteczności publicznej	-gmina, powiat	Środki własne gminy i powiatu, rządowe, pomocowe, pozarządowe,	X	X	X	X	X	X	X	X

			inwestorzy prywatni									
2.3	Organizowanie imprez kulturalnych, sportowych promujących możliwości i umiejętności osób niepełnosprawnych	- gmina i powiat, organizacje pozarządowe	Środki własne gminy i powiatu, rządowe, pomocowe, pozarządowe	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.4	Organizowanie wypoczynku i rehabilitacji o charakterze integracyjnym	-gminy, powiat, organizacje pozarządowe	Środki własne gmin i powiatu, pomocow, pozarządowe	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.5	Organizacja szeroko pojętej edukacji społecznej nt. Niepełnosprawności poprzez różnorakie formy szkoleń, poradnictwa, edukacji	-PCPR, organizacje pozarządowe, GOPS	Środki własne gmin i powiatu, pomocowe, pozarządowe	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.6	Zwiększenie liczby wolontariuszy pracujących z osobami niepełnosprawnymi	-organizacje pozarządowe	Środki pozarządowe	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.7	Poradnictwo zawodowe umożliwiające osobom niepełnosprawnym dokonania wyboru zawodu.	- PUP, organizacje pozarządowe	- Środki własne powiatu, rządowe, pomocowe	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.8	Kształcenie osób realizujących zadania na rzecz osób niepełnosprawnych np. pracowników administracji samorządowej, przedsiębiorców, opiekunów.	-gmina, powiat, organizacje pozarządowe	Środki własne gminy i powiatu, pomocowe.	X	X	X	X	X	X	X	X	X

6.4. MONITOROWANIE STRATEGII.

Ocena strategicznych dokumentów zawierających programy rozwoju powinna być dokonywana trzykrotnie: przed rozpoczęciem realizacji (ex-ante), w połowie okresu realizacji (mid-term) oraz po zakończeniu realizacji (ex-post).

Mierzone i oceniane są uzyskane produkty, wyniki, efekty i skutki. Działania służące realizacji celów oceniane są na podstawie czterech kryteriów: skuteczności, celowości, efektywności i wydajności.

Ponadto monitorowanie strategii służy do:

- bieżącej obserwacji zaawansowania projektu, aktualnej identyfikacji problemów w ich realizacji
- oceny zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację.
- kontroli postępów prac związanych z wdrażaniem programów realizacyjnych

Obecna wersja Strategii jest dokumentem otwartym, podlegającym aktualizacji w zależności od pojawiających się problemów społecznych.

Przyjęto, że każde działanie przypisane konkretnemu celowi operacyjnemu będzie monitorowane. Monitorowaniem działań na poziomie celów operacyjnych zajmować się będzie jednostka organizacyjna odpowiedzialna za jego realizację, natomiast całość będzie koordynowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie.

Do monitorowanie i realizacji celów, a w nich konkretnych działań zaproponowano wskaźniki zgodnie z poniższą tabelą. Ich coroczne obliczanie rozpoczynając od 2006 roku umożliwi dokonanie w latach 2009-2013 ocen konkretnego celu operacyjnego pod kątem skuteczności, celowości, efektywności i wydajności.

Do monitorowania Strategii zostanie powołany zespół ds. Monitorowania Strategii, który dokonywać będzie bieżącej (raz w roku) i okresowej w latach 2009-2013 kontroli realizacji Strategii . Efektem kontroli może być konieczność zmodyfikowania Strategii. Komisja ds. Monitorowania Strategii będzie corocznie przedstawiać Zarządowi, a ten Radzie Powiatu informacje z realizacji Strategii.

Zmiany dotyczące celów operacyjnych są w gestii Zarządu Powiatu, po złożeniu wniosku komisji ds. Monitorowania Strategii.

Zmiany dotyczące celów strategicznych wymagają zatwierdzenia przez Radę Powiatu po zaopiniowaniu przez Zarząd Powiatu.

Tabela: Wskaźniki monitoringu „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych” w Powiecie Wieruszowskim w latach 2006-2013.

Ocena celu i zadania	Nazwa celu / działania	Wskaźnik monitorowania
1A	Cel operacyjny: Zbudowanie systemu wsparcia dla osób i rodzin	
1.1	Prowadzenie szeroko pojętego poradnictwa rodzinnego(usługi poradnicze, wspierające, edukacyjne)	- ilość osób korzystających z usług poradniczych -liczba placówek udzielających porad
1.2	Utworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej	
1.3	Prowadzenie terapii rodzinnej i osób	-liczba rodzin i osób korzystających z terapii -liczba punktów prowadzących terapię
1.4	Rozwijanie rodzinnych form opieki zastępczej	-liczba nowych rodzin zastępczych - liczba rodzin zastępczych zawodowych - liczba osób przeszkolonych do założenia rodziny zastępczej
1.5	Prowadzenie grup wsparcia dla osób i rodzin z określonymi problemami	-liczba grup wsparcia -liczba osób biorących udział w grupach wsparcia -liczba spotkań grup wsparcia
1.6	Tworzenie partnerstw pomiędzy sektorem publicznym a pozarządowym, realizacja wspólnych projektów na rzecz rodzin.	- liczba partnerstw -liczba wspólnych projektów
2A	Cel operacyjny: Zapobieganie przestępczości, demoralizacji i nadużywania substancji psychoaktywnych przez młodzież	
2.1	Wprowadzenie poradnictwa dla dzieci i młodzieży w placówkach edukacyjnych	-liczba poradni w szkołach -liczba porad udzielonym uczniom
2.2	Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych z zakresu uzależnień	-liczba szkoleń, spotkań -liczba uczniów biorących udział w spotkaniach szkolnych
2.3	Szkolenia pracowników zajmujących się problemami uzależnień	-liczba szkoleń -liczba przeszkolonej kadry
2.4	Tworzenie dla dzieci i młodzieży placówek wsparcia dziennego	-liczba placówek -liczba dzieci korzystających z placówek wsparcia
2.5	Zwiększenie oferty usług sportowo rekreacyjnych i kulturalnych dla dzieci i młodzieży	-liczba ofert -liczba dzieci biorących udział w dodatkowych zajęciach pozaszkolnych -ilość dzieci i młodzieży korzystających z różnych form edukacji
2.6	Tworzenie programów bezpieczeństwa i porządku publicznego	-liczba programów -liczba osób objętych programami
2.8	Umożliwienie młodzieży współpracy z instytucjami	-liczba wolontariuszy

	socialnymi (rozwoj wolontariatu)	-liczba instytucji wspomagana przez wolontariuszy
3A	Cel operacyjny: Zapewnienie mieszkańcom powiatu wieruszowskiego korzystania z szerszej gamy usług medycznych i opiekuńczych	
3.1	Promocja i rozwój środowiskowych form wsparcia dla ludzi starszych(placówki wsparcia dziennego)	-liczba placówek wsparcia dziennego -liczba osób objęta wsparciem
3.2	Rozbudowanie usług wspomagających (transport, gastronomia)	- ilość punktów gastronomicznych -liczba usług transportowych
3.3	Utworzenie na terenie powiatu placówki całodobowej (np. DPS dla ludzi chorych somatycznie, ludzi starych)	
3.4	Zwiększenie usług, zdrowotnych, specjalistycznych w zakresie opieki psychiatrycznej, diabetologicznej, urologicznej, dermatologicznej, kardiologicznej, onkologicznej.	- liczba poradni specjalistycznych -liczba osób korzystająca z poradni
3.5	Zwiększenie opieki medycznej w szkołach, w tym opieki stomatologicznej	-liczba gabinetów medycznych na terenie szkół -liczba gabinetów stomatologicznych -liczba uczniów korzystających z gabinetów medycznych na terenie szkół
4A	Cel operacyjny: Podniesienie edukacji na terenie powiatu wieruszowskiego	
4.1	Unowocześnianie i wyposażenie szkół w pomoce dydaktyczne	-liczba pomocy dydaktycznych -liczba wyposażonych szkół
4.2	Dostęp wszystkich placówek oświatowych do stałego łącza internetowego	-liczba placówek edukacyjnych z możliwością korzystania ze stałego łącza internetowego
4.3	Rozwój bazy sportowej przy placówkach oświatowych	-liczba nowych obiektów sportowych
4.4	Podniesienie warunków do nauczania (modernizacja bazy szkolnej, termomodernizacja, ekologiczne źródła opalania itp.)	-liczba zmodernizowanych obiektów edukacyjnych
4.5	Kształcenie kadry pedagogicznej	-liczba szkoleń, -liczba awansów zawodowych -liczba osób biorących udział w szkoleniach
4.6	Nawiązanie kontaktów, celem wymiany doświadczeń ze szkołami z terenu UE	-liczba szkół które nawiązały kontakt ze szkołami UE
1B	Cel operacyjny: Działanie w zakresie motywowania do poszukiwania pracy	
1.1	Aktywizacja osób bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem grup narażonych na wykluczenie	-liczba osób objętych formami aktywnymi
1.2	Tworzenie ścieżek umożliwiających podejmowanie pracy w ramach różnych form (EURES, samozatrudnienie, pośrednictwo pracy)	-liczba osób uczestniczących w zajęciach poradnictwa grupowego i indywidualnego -liczba osób korzystających z usług EURES i pośrednictwa pracy
2B	Cel operacyjny: Podnoszenie i dostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy	
2.1	Organizowanie szkoleń i kursów w zakresie przekwalifikowanie i doskonalenia zawodowego-rozwijanie i promowanie różnych form nabywania nowych i zmiany posiadanych kwalifikacji	-liczba osób objętych szkoleniami indywidualnymi i grupowymi
2.2	Prowadzenie poradnictwa zawodowego (dla bezrobotnych, absolwentów gimnazjów)	-liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy objętych poradnictwem indywidualnym i grupowym
3B	Cel operacyjny: Działania w zakresie tworzenia nowych i alternatywnych miejsc pracy	
3.1	Wspieranie osób tworzących miejsca pracy i podejmujących działalność gospodarczą poprzez dofinansowanie z FP nowych miejsc pracy	-liczba osób objętych jednorazowymi środkami na rozpoczęcie działalności gospodarczej -liczba osób objętych refundacjami kosztów wyposażenia stanowisk pracy
3.2	Wspieranie działań mających na celu zmianę kwalifikacji oraz dostosowanie ich do wymagań rynku pracy	-liczba osób objętych aktywnymi formami w tym szkoleniami
1C	Cel operacyjny: Zwiększenie ilości usług stacjonarnych świadczonych dla osób niepełnosprawnych przez instytucje stowarzyszenia i fundacje.	
1.1	Zwiększenie ilości placówek terapeutycznych, rehabilitacyjnych i wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych	-liczba placówek terapeutycznych -liczba placówek rehabilitacyjnych -liczba placówek wsparcia dziennego -liczba osób korzystająca z placówek

1.2	Utworzenie Zakładu Aktywizacji Zawodowej (ZAZ)	
1.3	Zwiększenie placówek edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	-liczba placówek edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej -liczba dzieci i młodzieży niepełnosprawnej korzystającej z placówek
1.4	Utworzenie nowychypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, ortopedycznego i pomocniczego	-liczba wypożyczalni -liczba osób korzystająca z wypożyczalni
1.5	Tworzenie miejsc pracy na chronionym i otwartym rynku pracy	-liczba miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych -liczba osób niepełnosprawnych podejmująca zatrudnienie
2C	Cel operacyjny: Likwidacja barier wobec osób niepełnosprawnych	
2.1	Skoordynowanie działań dotyczących transportu osób niepełnosprawnych na bazie posiadanego taboru samochodowego	
2.2	Łamanie barier architektonicznych w placówkach użyteczności publicznej	-liczba placówek użyteczności publicznej w której zlikwidowano bariery architektoniczne
2.3	Organizowanie imprez kulturalnych, sportowych promujących możliwości i umiejętności osób niepełnosprawnych	-liczba imprez kulturalnych i sportowych
2.4	Organizowanie wypoczynku i rehabilitacji o charakterze integracyjnym	-liczba osób biorących udział w wypoczynku i rehabilitacji o charakterze integracyjnym
2.5	Organizacja szeroko pojętej edukacji społecznej nt. Niepełnosprawności poprzez różnorodne formy szkoleń, poradnictwa, edukacji	-liczba szkoleń -ilość porad
2.6	Zwiększenie liczby wolontariuszy pracujących z osobami niepełnosprawnymi	-liczba wolontariuszy pracujących z osobami niepełnosprawnymi
2.7	Poradnictwo zawodowe umożliwiające osobom niepełnosprawnym dokonania wyboru zawodu.	-liczba porad dla osób niepełnosprawnych
2.8	Kształcenie osób realizujących zadania na rzecz osób niepełnosprawnych np. pracowników administracji samorządowej, przedsiębiorców, opiekunów.	-liczba szkoleń -liczba osób biorących udział w szkoleniach

6.5.WDRAŻANIE STRATEGII

Przyjęcie przedstawionej koncepcji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wieruszowskim na lata 2006-2013 wynika z uznania wszystkich celów strategicznych jako równoważnych i silnie ze sobą związanych. Powyższa Strategia była i będzie konsultowana.

W trakcie jej opracowywania uwzględniono opinię osób zajmujących się polityką społeczną na terenie Powiatu Wieruszowskiego. Ustaleni są uczestnicy Strategii odpowiedzialni za prawidłową jej realizację, wymagana jest współpraca wielu instytucji czy organizacji pozarządowych.

Środki na realizację celów i konkretnych działań określonych w Strategii podzielono na następujące źródła finansowania:

- budżet powiatu
- budżet gmin
- środki rządowe
- środki własne organizacji pozarządowych
- środki UE (Fundusze Strukturalne w tym Europejski Fundusz Społeczny)
- środki inwestorów krajowych(osób prawnych i fizycznych)

Wdrażanie Strategii

I.p.	Zadanie	Odpowiedzialni	Termin realizacji	Wymagane środki	Zróżła środków
1	Przyjęcie dokumentu Strategicznego przez Zespół ds. Opracowania Strategii i przedłożenie go Zarządowi Powiatu	-Kierownik PCPR w Wieruszowie	- kwiecień 2006	-----	-----
2.	Przesłanie dokumentu Strategicznego do gmin Powiatu Wieruszowskiego	-Kierownik PCPR w Wieruszowie	- kwiecień 2006	-----	-----
3	Przedłożenie Startegii Rozwiązywania Problemów Społecznych Radnym Powiatu Wieruszowskiego	-Kierownik PCPR w Wieruszowie	- maj 2006		
4	Zatwierdzenie Strategii Uchwałą Rady Powiatu	-Kierownik PCPR w Wieruszowie	-maj 2006		
5	Publikacja Strategii w formie wydawnictwa lub biuletynu	-Kierownik PCPR w Wieruszowie	-maj/czerwiec 2006	2.000 zł.	Budżet Powiatu
6	Powołanie Komisji ds. Monitorowania Strategii	-Starosta Wieruszowski	-maj 2006		
7	Analiza realizacji Strategii	-Zespół ds. Monitorowania Strategii	Jeden raz w roku (po każdym roku realizacji)		
8	Przedłożenie sprawozdań z realizacji Strategii Radzie Powiatu	- Zarząd Powiatu Wieruszowskiego	-jeden raz w roku.		